

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 84 ◆ Середа, 1 травня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

Будь же славен, Першотравень!

Свято Першотравня народилося з соціального протистояння і водночас із святої мрії-ілюзії людства — мрії про рівність, мир і братерство.

У цьому, погодьмося, є певна суперечність. Але всемогутній час робить нас розважливішими, розставляє все на свої місця, мікне акценти, дає зрозуміти, що своєї необхідності протистояння стала ілюзією, а вчорашня ілюзія миру обернулася чистим золотом.

Тож хай славиться Першотравень — одне з небазових спільних свят людства!

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ВІДБУЛАСЬ прес-конференція Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука про підсумки візиту до Федеративної Республіки Німеччини. На прес-конференції порушувалися важливі питання взаємодієносин між Україною і ФРН. У своїх відповідях Л. Кравчук торкнувся нинішньої ситуації в республіці і в країні. Детальний звіт про прес-конференцію читайте в наступному номері газети.

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ регіон Півдня України має значний потенціал щодо розвитку радянсько-індійського співробітництва і становить великий інтерес для індійської сторони. Так підсумував своє чотириденне перебування в Одесі Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Індія в СРСР Альфред Сінгастер Гонсалес.

РЕДАКЦІЯ газети «Вечірній Київ» потурбувалася про те, щоб кияки й гості столиці добре відпочили у вихідні. Журналісти «Вечірня» запрошують всіх на свято Київського коша, яке відбудеться на стадіоні «Динамо» 1 та 2 травня о 12 та 17 годині, 3 травня о 17 годині. Що в програмі? Скажемо, що ви побачите союпити охоту та ще деякі козацькі ігри та забави. Більше секретів видавати не будемо. Приходьте, дивіться, дихайтеся.

ПРОТЯГОМ лише кількох днів, що минули після виснажливого страйку, зупини гірничі об'єднання «Криворізьськвугілля» виявили свої підприємства на планові навантаження. А сьогодні ще на семи шахтах Долинська, Макіївська і Сєвєродонецької колективна прийняли рішення про припинення страйку. У вибїт спустились андубувати і прозиданські лави.

Тим часом, із 122 вугледобувних підприємств області частково або повністю продовжують страйк колективи 17 шахт і шахтоуправлінь. Остаточне рішення про відновлення роботи має бути прийняте в ході позимних і загальних зборів гірників, які продовять поєдинок з керівництвом підприємств.

СІЛЬНИЙ землетрус стався на Кавказі 29 квітня о 12 годині 12 хвилин за московським часом. Сила підземного поштовху досягла у Шангаї 7—8 балів, Кутаїсі — 7, Тбілісі — 5—6, Грозному і Владикавказі — 4—5, Сочі і Ставрополі — 4. Стілки відірвалися від фундаментів у Вірменії. 8 джеванів відчували поштовхи силою в 5 балів, у Ленінграді — 4—5 балів, у Єревані 3—3,5 бала.

За попередніми даними, в Грузії найсильніше потерпіли шість районів. Загинуло 49 чоловік, поранено більш як 360.

до парламентів, урядів,
громадськості зарубіжних країн,
міжнародних організацій і рухів
у зв'язку з 5-ю річницею аварії
на Чорнобильській АЕС

Тому, глибоко сумуючи сьогодні за приводу людських жертв і величезних врат, завданих цією безпрецедентною катастрофою, Кабінет Міністрів України від імені свого народу аншлюсове щире подяку парламентам і урядам, громадськості зарубіжних країн, міжнародним організаціям і рухам за співчуття, за численні вияви солідарності і конкретної допомоги в справі подолання її згубних наслідків.

Зі свого боку уряд Української РСР цілком усвідомлює свою відповідальність за майбутнє народу України. Ми сповнені рішучості продовжувати здійснення заходів, спрямованих на захист людей і природи. Вся республіка оголошена нині зоною екологічної катастрофи, великі кошти і матеріально-технічні засоби виділені на подолання її наслідків.

Серед цих завдань, у розв'язанні яких парламент і уряд республіки і надалі сподіваються на участь та співпрацю міжнародного співтовариства, особливого значення набуває підвищення ефективності системи заходів щодо усунення шкідливого впливу радіації на оточуюче середовище, на здоров'я людей, їх відселення з уражених місцевостей та організації надійного забезпечення медичного нагляду за станом здоров'я дітей, молодих сімей та інших груп населення. Дуже важливим є також вирішення проблем надійного укріплення пошкодженого енергоблоку і численних тимчасової роботи в зоні аварії, а також вживання заходів щодо забезпечення контролю за міграцією радіонуклідів та інше.

Ще раз звертаючись сьогодні до розуму, честі і совісті прогресивної громадянської планети, висловлюємо сподівання, що наш заклик буде сприйнятий з розумінням, що міжнародна солідарність у справі ліквідації наслідків чорнобильської аварії триває тиме і зміцнюватиметься. Ще ми всі, багатіші гіршим чорнобильським досвідом, владімо свої знання, свою мудрість і добру волю в спільні і конкретні дії на благо інших і прийдешніх людських поколінь, заради життя на землі.

Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки

3 метою відоскоплення регулювання відносин у галузі праці при переході республіки до ринкової економіки Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Знести такі акти і доповнення до Кодексу законів про працю Української РСР (далі — Закон):

- № 50, ст. 375; 1975 р.
- № 24, ст. 298; 1977 р.
- № 1, ст. 4; 1981 р.
- № 32, ст. 513; 1983 р.
- № 6, ст. 87; 1984 р.
- № 1, ст. 3; 1985 р.
- № 11, ст. 205; 1986 р.
- № 1, ст. 193; 1986 р.
- № 45, ст. 904; 1988 р.
- № 23, ст. 558; 1989 р.
- № 22, ст. 2351.

Працівники реалізують право на працю шляхом укладення трудового договору на підприємстві, в установі, організації. Працівники мають право на відпочинок відповідно до законів про обме-

Особливості праці членів кооперативів (у тому числі колгоспів) і орендних підприємств, працівників спільних підприємств визначаються їх статутами і чинним законодавством.

9. Частину третю статті 11 після слів «культурно-масової роботи» доповнити сло-

11. Частину другу статті

(Продовження на 8-й стор.).

Продиктовано
в номер

КРАСНОАРМІЙЦІ ПРИПИНИЛИ ОПР

Після майже десятирічної страйки розпочали роботу всі п'ять аугільних підприємств Красноармійська. Спорошенням останнім діамантом площі Донецька та інших міст — страйкувоні не мітингують. Підняти доміжний страйк лідерам шахтерів не вдалося. Хоча в Донецьку не працюють 37 аугільних підприємств, те спостерігається відносне соціально-політичне затишшя. Чи надовго? На курорті 6.

ЮРІЙ ДОЛЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»
Донецьк.

Телеграфічний рядком з Одесі

НЕ ДО ЗАГАННЯ
Преквія Ради Федерації національної економіки кожного транспорту сівується щорічну премію І. Петриша — вертера галуг, який працює в Одеському порту. Пістався — і кінешного року соціалістичного змагання на всі рівні не виступає.

«УДАРИ БРИГАДА» ВІКНЕ ВІНИКО

Котопс «Ударя» підприємства бригади в міського району нашої виробничої чоловічої шахтерської, послідовно бізнес, модина сорочок, поліпшення півнів, шматоблогів, скарфату, вінків.

**«ДІЯТЕЛЬНОСТІ»
ВСКЛАДІ В ТРАЖ**
Останній декламентації, що завоювали популярність своїми виступами в телекулі КВБ, стали герої «Діяльності» театру. До кінця року планувється знати в Одесі і повзатимовичи цієї філії.

СКІПІЗ ЗА КАР'ЄРУ

Скелі, призначені для анимізації приміщення в південному кар'єрі під. білгород. Дієтосмісний. Знаєдиа дитини. ІІ—ІІІ ступені збереглися: камі в блоці вогню до тини сфінксові між собою виступили в них же реперсирини знамені. Збереглися навіть штурмує.

**ГОРІЩІ
ВОРОТНІКОВІ,**
власний кореспондент
«Голосу України».

Фоторепортаж

ЖИВІ — ЗАГИБЛИМ

Студенту Василь Бивов та Рієдні Найдя студентів 4 курсу Київського художнього інституту перемогли в конкурсі на кращу скульптуру виконанню «Героїзм-поженими Чорнобиль». Шестипроценту номінацію створено мейнфронті швидко за 30 днів і ночей.

Скульптуру встановлено у лєстіболі УВС Київської області. Зб'єднати з цієї нагоди відбуваю мітинг, де було об'єднано ста нереспондентів, у тій числі з Японії, Італії, Франції, Голлі. Якобський журналіст запитав: чому тут так багато мільйонів На це В. Кучеренко — начальни

Випускний РВБС (в'їзний роїв току при керуванні п'ятимисним відділом внутрішніх справ) відпові: це — не охорона, а ті, хто у перші дні трагедії перебував на ЧАЕС.

На мітингі виступили В. Мезимков — колишній секретар комітету комсомолу легендарної ВПЗ-2, генерал-майор мільйоні В. Розенко, рад інших товаришів. Память загиним пожежним вшановано хвилиною мовчання, до підписки скульптурної групи покладаю квіти.

Микола ЧОРНИЙ,
Фото В. БОНДАРЕНКА.

ПРОЛЕТАРІ УКРАЇНИ, ЄДНАЙТЕСЯ!

Альтернатива чкп плюралізму

Ться негідно підвищити максимальний розмір компенсації, а наступного року мінімум подати зарплату. Внесено також анкноту: «учаються з майбутнього року запровадити у нас і ринки праці».

Важливо прискорювати реформи в економіці, хоч, прикро, про розредакленні власності, передачі її колективам не скажимо, на жаль, жодного слова.

Осередний блон закінчивши випускний, адемігашення економічної ситуації. Останній пункт заявляв трудящим єдиним фронтом опустити проти обомбів. «Від міхмароді соліпар». «Від солідарності трудящих України, усіх трудящих колективів» — читаємо у зверненні профспілкових комітетів Дніпропетровщини.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Дніпропетровськ.

В інших республіках

Вірменія Рада Вірменії прийняла постанову. «Де еміграція снікнати позачергову сесію 3-тнього народного депутатів СРСР для обговорення ситуації в НКАО та армійських з Азербайджаном регіонах. Кореспондент «Голосу України» Ігор Гуляно зазначає: «де Євразія і Бєлорусія. Де телефоні підіймає: нереспондент газети «Енос Армєнія» А. Калантар».

— У поствійній економічності, що азербайджанським керівництвом спровоковано нову танпо антивірменське дій, яка ще більше загострює протистояння. Власні Азербайджану, користуючись слабкістю в СРСР, обрали нову конфронтацію з НКАО, Шауміанським районом та в прирідному зоні, астероніи облогу радів сіл в Азербайджані, де живуть вірмені.

Загострення становить — прямий наслідок того, що вулєсія Вірменії нормалізувати ситуацію не зустріли розуміння іншої сторони. Крім того, обставина ускладнюється ще й чєрє протиправні дії лєворадів МВС СРСР.

Завідуюча відділом пропаганди газети «Вірменський робітник» Е. Асєсєянєв».

Вірменія — Рада Вірменії переказала відповідальність за становище в НКАО в «карої голан на дорожню. Ускладнення спричинили саме ді вірменських бойовиків. Так, 23 червня місто Шуша потрапило під гоніння обстрілювалося з градобити гермет. Через два дні вогонь з автоматичної зброї вівся по азербайджанському містечку Угулуд. Один чоловік поранили.

У суботу по республіканському телебаченню виступив президент Азербайджану А. Муталібов. Він закликав від центру невведення поранку і примусової промови з вірменського бону. В протиправному дії Азербайджану припинити всі економічні зв'язки з Вірменією. А якщо є ці заходи не подіють, азербайджанський народ сам захищатиметься.

ШАБАШ НА ЛИСІЙ ГОРІ

Всю чотко

таються місцеві. (погороді і навіть чужоземні відьми». Так написав у старовинному путівнику по Києву і його околицях за 1897 рік. Вони намагалися завадити білопозлучному проходу весни, наслідки праху на людей і худобу.

А ще вважалося, що кити і трави у ніч святої Валуригії набувають чудесної цілющої сили.

Воно, звичайно, нечиста сила з нечистою силою. Але чого нас боїться, адже у нас всі ліжки не боїться на базарі — відьми. Глибше на тих, що спотіла біля прудків у наших крамницях, — ресторанах, кафе. Або зиринти на лічильники у таксі, якщо ризикнете протхтисся з Подолу на Вигурівську. В отой лічильний також вселася маленька, але алочна чортів. Так що чого нас боїться? Нехай заглядає на нашу Лисю гору, і вогнищ не буде розпалювати, і відьомські пугала не спалюватимуть. Нехай буде трохи кизия, трохи діва. Нехай вселється воїн на своїх виллах, якщо знайдуть, — вила також ні не деріють. Нехай лігуть на розкишаних милах, якщо кумулять. Ціни ж не мітін такого зростає.

Лисий гір у нас вистачить на всю Європу. От чи припітала до нас іншою представник відьомського кола — сучасна? Але, чим, чого не буває у Вальпурієві ніч...

зникте протхтисся з Подолу на Вигурівську. В отой лічильний також вселася маленька, але алочна чортів. Так що чого нас боїться? Нехай заглядає на нашу Лисю гору, і вогнищ не буде розпалювати, і відьомські пугала не спалюватимуть. Нехай буде трохи кизия, трохи діва. Нехай вселється воїн на своїх виллах, якщо знайдуть, — вила також ні не деріють. Нехай лігуть на розкишаних милах, якщо кумулять. Ціни ж не мітін такого зростає.

НАТАЛІ ДЗЮБЕНКО.

гора обривалася В. Войтко но, надії виривалася. Він готувався 300 копій. Кінематографіст невдовзі поїсть розраховує за прикритом. Корабель подейкує, що в нових економічних умовах вистидіє робити фільми, аніж поїсть.

Іван КАЛІНИЧЕНКО,
Херск.

Наволкомтецький новини

ФІЛЬМ... ЗІ СТАПЕЛЯ

Першим глядавцям нової стрічки Свердловського кінозасті «Перелом» у бже-аальному будинку» стали херсонські журналісти. Їх новизна заступили дирек

Незвичайна до-ного інженера з тального будівництва топольського заводу. А в 1911 році в Китаїско-Східній і з трирічного війни опинився спочивати потім в інших мі. Закінчив англійський інститут. Деннішова у Китаї, США.

З 1954 року колабораціоніст Радянської ве у Мелітополі яку він розповсюджував підтримку. Батальйонна у ния тільки о... — 1939 і... л закінчив... що факультету Інституту я державний, виявився яким.

Якось скідав лавочі. Раптом мостівсь молюди бешкетували розкладати, Вигурівський, земляк.

— У мене к... — цинічний режис, а там, дідусь, таємність. У Тоні? — розмовляв сь.

манним Новою сталася затримка місяці обличчя авторський режис, зирини зарплату чєс простую, а тин розрахувася.

Б

Б

Б

Б

Б

Б

Б

Б

Б

Б

Б

«Абориген» із Мелітополя

Ми — українці

Незвичайна доля у колишнього інженера відділу капітального будівництва Мелітопольського заводу «Холодмаш», а нині пенсіонера, Миколи Ільїна. Його батько з 1911 року працював на Китайсько-Східній залізниці, і з трирічного віку Микола опинився спочатку в Харбїні, потім в інших містах Китаю. Закінчив англійську школу, інститут. Деякий час працював у Китаї, пізніше в США.

З 1954 року Микола Миколайович Ільїн — громадянин Радянського Союзу. Живе у Мелітополі. Історія, яку він розповів, ще раз підтверджує істину, що Батьківщина у кожної людини тільки одна.

— 1939 року Шанхайський університет мого факультету місцевого інституту я, двадцятирічний, виявився безробітним.

Якось сидів у сквері, на лавочці. Раптом поряд примостився молодий євроспець і безцеремонно взяв мене розглядати. Виявлюється — земляк.

— У мене капітан-норвежець — приятель, їдемо в рейс, а там, дивись, і місце підшукається...

У Гонконг наше розвантажувальне підприємство. Але з моменту нового вантажу сталася затримка. Через два місяці обіцяли відправити у зворотний рейс. Щоб не платити зарплату команді під час простоя, в порту капітан розраховувався з нею.

Земляк не залишив мене. Якось ми зняли одну шлюпку з нашого судна, встановили мотор і рушили у подорож. Там десятки маленьких і великих островів. Ось і вирішили пливти від одного до іншого.

Висадилися на невеликому острові. Ідемо берегом, захопилися, голосно розмовляємо, змішуючи російські та англійські слова. Раптом розсуються зарості кущів і з'являється напівголий чоловік з довгим світлим волоссям, густою бородою і голубими очима.

— Відкля ви, хлопці? — питає.

Ми оstownили. З'ясувалося, що дивний абориген — за віросповіданням мого земляка, народився і виріс у Мелітополі. Як і його одновітчизник, свято шанував заповідь із Біблії «Не убий». Коли прийшов час служити в царській армії (а було це ще до революції), разом з двома ровесниками подався у портове місто Миколаїв, де заховався на американському торговельному судні. Під час плавання втікачів виявили. За американськими законами, їх можна було висадити лише в тому порту, де є американське консульство. Ось так і закинуло трьох мелітопольців спочатку в Китай, а потім на Гавайські острови. Деякий час працювали в порту Гонконгу вантажниками.

ками. Хтось запропонував поїхати на один із островів у океані. Тут і влаштувалися. Завели сім'ї, жили, проповідуючи релігію своїх предків.

На той час, коли ми опинилися на цьому острові, двоє вже померли. Залишився один Григорій Кичко. Для нього ми були найбажанішими гостями. Він пригощав нас великими смачними кавунами. Ми здивувалися, що їде в цих іррах таких плодів не зустрічали. Григорій пояснив, що зерна цих «могильських кавунів» — з далекого Мелітополя. На місцевому ґрунті вони виростили до небачених розмірів.

Григорій зник до нового життя і не скаржився на долю. Але туга за Батьківщиною, ні-ні, та й брала за душу.

— Хлопці, — говорив Кичко-абориген, коли через два тижні ми залишали його доброзичливий острів, — приїдете додому, обов'язково побувайте у Мелітополі. Багато я побував по світу, але кращого місця не зустрічав...

Я тоді дуже здивувався. Як тут, у благодатному краю, людина тужить за якимось Мелітополем?

Коли в 1953 році ми з дружиною поверталися на Батьківщину, при оформленні документів мене запитали, де я хотів би поселитися. Трохи подумавши, я назвав Мелітополь.

Розповідь записав Сергій АВДЕЄНКО, член Спілки журналістів СРСР.

стріч з цікавим співрозмовником

БЕЗ ПРАВА НА ВІЗУ

Майже два останні десятиріччя це прізвисько було синонімом антирадянщини, помножене на два, Брати Роя і Жорес Медведєв — це були синоніми службам нашого державного апарату, тим, хто зник динитися на світ кризі призначення ідеологічних догм. Ну що, здавалося б, складного: живи як усі, зиряй свій крок із заданим курсом — і ти в ішовані та без проблем.

За право ж мати власну думку, відмінну від загальноприйнятої і схваленної, доводилося платити. Історика і філософа Роя Медведєва виключили з партії, що означало одночасно й увільнення з роботи. Біохіміка і геронтолога Жореса Медведєва було позбавлено радянського громадянства.

Іх викреслили з офіційного списку, тв не змігши влаштувати творчої смерті.

— Пає Медведєв, навколо вашого візиту до Великобританії ходило багато чуток, вигадувалася слава-силена найрізноманітніших історій. А як це було насправді?

— А насправді все було надзвичайно просто. Тільки всій цій історії передувала передісторія. На початку 60-х років я працював завідувачем лабораторією молекулярної радіології, саме тоді й написав книжку про «незабутнього» Трохима Денисовича Лисенка. Був період, коли й навіть хотіла видати АН СРСР, але хрущовська відлига змінила заморозки, і ця книга про історію біологічної дискусії ходила в самвидаві. Трапилася нагода, і я видав її в Англії під назвою «Зліт і падіння Лисенка».

Якщо самвидава мені ще якимось чином, то це вже був великий прір. Мене навіть протримали три тижні в психіатричній лікарні, на-

Увесь цей тривалий період вони жили і творили. Не змінюючи поглядів, видуючи свої книги за кордоном. Час від часу на них спускали зверху масової інформації, щоб нагадати: брати Медведєви зводять наклепи на існуючий лад.

Перебудова все розставляла на свої місця: Роя Медведєва обрано членом депутатом СРСР, а Жоресу Медведєву повернуто громадянство СРСР.

Недавно Жорес Медведєв відвідав Київ як учасник міжнародного семінару «Євро-чорнобиль-2». Я зустрівся з цим 65-річним молодим чоловіком, який шпорику бігав обов'язковий крос навколо готелю. Без усяляких там церемоній, він запрості погодився дати інтерв'ю «Голосу України».

— А що там твє стрви-не було в тій киції?

— Навіть за тодішнім мірками нічого страшного. Та тоді було байдуже, що в киції. Головне, що виявив неслух, не запитав дозво-лу.

— І що повинна була від-чути людина, опинившись у такий ситуації?

— Пріємного мало, звичайно. Треба було жити, працювати, заробляти. Правда, я почувався досить впенено, мав професію, володів англійською, одержав гонорар за книгу. А роботу мене взяли. Правда, я протягом двох років одержував не зарплату, а допомогу спеціального фонду.

— Візит до Великобританії не був вашим добровільним вибором. Оцінюючи цю обставину з позиції сьогодення, ви дякуєте КДБ чи жалкуєте за тим, що, можливо, могло б здійснитися для вас у Радянському Союзі, але не здійснилося?

(Закінчення на 10-й стор.)

В інших республіках

Верховна Рада Вірменії прийняла постанову, де вимагається скликати позачергову сесію З'їзду народних депутатів СРСР для обговорення ситуації в НКАО та приналежності до Азербайджану районів. Кореспондент «Голосу України» Ігор Грушнін зателефонував до Єревана і Баку. До телефону підійшли:

кореспондент газети «Голос Арменії» А. Калантар:

— У постанові зазначається, що азербайджанським керівництвом спровоковано нову хвилю антивірменських дій, яка ще більше загострює протистояння. Впасти Азербайджану, користуючись нестабільністю в СРСР, обрали курс на конфронтацію в НКАО, Шаумянському районі та в прикордонній зоні, встановили облогу ряду сіл в Азербайджані, де живуть вірмені.

Загострення становища — прямий наслідок того, що зусилля Вірменії нормалізувати ситуацію не зустрічають розуміння іншої сторони. Крім того, обстановка ускладнюється ще й через протиправні дії підрозділів МВС СРСР.

Завідувач відділом пропаганди газети «Бакинський робітник» Е. Абаскулієва:

— Верховна Рада Вірменії перекидає відповідальність за становище в НКАО з «ворої голови на здоров'я». Ускладнення спричинили саме дії вірменських бойовиків. Так, 23 квітня місто Шуша протягом п'яти годин обстрілювалося з градобійних гармат. Через два дні вогонь з автоматичної зброї вісив по азербайджанському містечку Умудлу. Один чоловік поранений.

У суботу по республіканському телебаченню виступив президент Азербайджану А. Муталібов. Він зажадав від центру наведення порядку і припинення провокацій з вірменського боку. В протнотному разі Азербайджан припинить всі економічні зв'язки з Вірменією. А якщо ці заходи не подіють, азербайджанський народ сам захищатиметься.

ЄДНАЙТЕСЯ!

Окремий блок закликів-вимог спрямований на поліпшення економічної ситуації. Останній пункт закликає гуртовий єдиним фронтом виступати проти обмежень їх прав. «Від міжнародної солідарності — до солідарності трудящих України, усіх трудящих колективів!» — читаємо у зверненні профспілкових комітетів Дніпропетровщини.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України», Дніпропетровськ.

ІСІЙ ГОРІ

зикнете проїхатися з Подолу на Внгурівщину. В отой лічильник також вселився маленький, але аліючий чортин. Так що чого нам боїтися? Нехай злітаються на нашу Лису гору, і вогнищ не буде розпалювати, і відомськи пугала не спалюватиме. Нехай буде трохи іззки, трохи дива. Нехай веселяться вони на своїх вилах, якщо знайдуть, — вила таюж инні дефіцит. Нехай літають на рожевих мітлах, якщо куплять. Ціни ж на мітли також зростають.

Лісних гір у нас вистачить на всю Європу. От чи прилітали до нас іноземні представники відомського кода — сумніваюсь. Але, втім, чого не буває у Вальпургієву ніч...

Наталія ДЗЮБЕНКО.

тора об'єднання В. Войтеко, надії виправдалися. Виготовляється 300 копій, Кінематографісти недовзі повністю розрахуються з підприємством. Корабелі поділяють, що в ковах економічних умовах вигідніше робити фільми, аніж кораблі.

Івви КАЛІНИЧЕНКО, Херсон.

ЧЛЕН

25—28 квітня працювала Міжтатча екологічна «Земля іам і організована АН райським відділ світньої лаборат лканською рад ства охорони пр іньським центро дітей та юнацтв вчителів Києва, паладом дітей імені Островськ ки — діти з Ук Білорусії, Молд Франції, Болга та інших країн обрали Президи екологічного Один з членів 17-річний лідець Рафал Козел, ти інтерв'ю «до ламентський газе — Рафале, Асамблеї ти ви серйознішою? — Мабуть.

ЖИТОМИ

Чотири місяці радянсько-югославне приєднання «Ів головним заснов є Житомирський статів-автоматів. лотно самостійн ство іа своєк власним рахуно Всі взаємини іа сновником побу говірний основі мат» виплачує лотно все — від обладнання та площі до послуг окремих підрозділам. Спільне підпр

БРА

На знімку: Ді Фінк.

3 ПО

Футбол. Моско так» на полі ст ніках обіграв літ ну СРСР — ком 2:0. Відзначилис ко і Кульков. У м'яч, на думку іавців, було заб положення «поз бітр зустрічі. С не вагаючись, по Але цей епізод мається, предме

Про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю Української РСР при переході до ринкової економіки

(Продовження).

Початок на 3-й стор.).

ного договору деякі відомості з документа.

При складанні трудового договору збираються виматати від осіб, які поступають на роботу, відомості про наявність у національній привласненні, походження та документа, подання яких не передбачено законодавством.

15. Частиною третьою статті 26 викласти в такій редакції:

«Випробування не встановлюється при прийнятті на роботу осіб, які не досягли вісімнадцяти років; молоді робітники після закінчення професійно-технічних і технічних училищ, молоді спеціалісти після закінчення вищих і середніх спеціальних закладів; звільнених в запас з лав Радянської Армії, інвалідів, направлених на роботу відповідно до рекомендацій медико-соціального експертизи. Випробування не встановлюється також при прийнятті на роботу в інші місцевості і при переведенні на роботу працівників після встановлення, установи, організації, в також в інших випадках, якщо це передбачено законодавством».

16. Додати частину статті 27 після частини першої новою частиною такого змісту:

«Строк випробування при прийнятті на роботу робітників не може перевищувати одного місяця; частину другу вважати частиною третьою».

17. У статті 32 слова «у статті 34» і «147-го цього Кодексу» замінити словами «у статтях 34 і 34 цього Кодексу та в інших випадках, передбачених законодавством».

18. Частиною першу статті 36 доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) підстав, передбачених контрактом».

19. У статті 38:

20. Пункт 1 частини першої статті 40 викласти в такій редакції:

«Працівник має право розірвати трудовий договір, укладений на невизначений строк, попередивши про це запискою або уповноважений ним орган письмово за два тижні. При розірванні трудового договору з поважних причин уповноважений ним орган повинен розірвати договір у строк, про який просить працівник».

Частиною другою виключити; частину третю вважати частиною другою.

21. Пункт 1 частини першої статті 40 викласти в такій редакції:

«1) зміни в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідація, реорганізація або перепрофілювання підприємства, установ, організацій, скорочення чисельності або штату працівників».

21. Пункт 1 частини першої статті 41 викласти в такій редакції:

«1) одностороннього грубого порушення трудових обов'язків керівним працівником».

22. У статті 42:

заголовком викласти в такій редакції:

«Стаття 42. Перевіряє право на зайняття роботи при звільненні працівників у зв'язку із змінами в

організації виробництва і праці»;

частину першу після слів «чисельності або штату працівників» після слів «у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці»;

23. Частиною першу статті 43 викласти в такій редакції:

«Розірвання трудового договору з ініціатию власника або уповноваженого ним органу не допускається без попередньої згоди профспілкового комітету підприємства, установ, організацій, за винятком випадків, передбачених законодавством».

24. Статті 44 і 45 викласти в такій редакції:

«Стаття 44. Вихідна допомога

При припиненні трудового договору з підстав, зазначених в пунктах 3 і 8 статті 36, та пунктах 1, 1^а, 2 і 8 статті 40 цього Кодексу, або внаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного або трудового договору (стаття 39) працівнику виплачується вихідна допомога у розмірі середнього місячного заробітку.

Стаття 45. Розірвання трудового договору на вимогу профспілкового органу

На вимогу профспілкового органу, який за порушенням трудового колективного підприємства колективний власник або уповноважений ним орган повинен розірвати трудовий договір (коментар) з керівним працівником або уступити його із займаної посади, якщо він порушує законодавство про працю і не виконує зобов'язань за колективним договором.

Вимогу профспілкового органу може бути оскаржено працівником або власником або уповноваженим ним органом у вищестоящий профспілковий орган чи суд».

25. Частиною першу статті 46 викласти в такій редакції:

«Працівники можуть бути звільнені з підприємств, установ, організацій, підприємств виробництва і праці, при скороченні чисельності або штату».

26. У статті 49^а:

частину другу викласти в такій редакції:

«При звільненні працівників у випадках зміни організації виробництва і праці враховується переважна право на записання на роботу, передбачене законодавством».

У частині третій слова «скороченням чисельності або штату» замінити словами «зменшенням».

27. Статтю 49^а викласти в такій редакції:

«Стаття 49^а. Планів і коштів підприємств, підприємств виробництва і праці, при скороченні чисельності або штату працівників».

Працівникам, звільнюваним з підприємств, установ, організацій, при розірванні трудового договору у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці (пункт 1 статті 40) зберігається середня зарплата на період працевлаштування, але не більш як на три місяці з дня звільнення з урахуванням виплат за трудовий договір».

Виплата місячної вихідної допомоги і середнього заробітку, що зберігається, проводиться за попереднім

місцем роботи. За зазначеними працівниками зберігається безперервний трудовий стаж, якщо перерахунок після звільнення не перевищує трьох місяців».

28. Додати частину статті 49^а такого змісту:

«Стаття 49^а. Зайнятість населення

Зайнятість суспільно корисною працею осіб, які припинили трудову діяльність з підстав, передбачених цим Кодексом, при неможливості їх самостійного працевлаштування, забезпечується відповідно до Закону Української РСР «Про зайнятість населення».

29. Статтю 50 викласти в такій редакції:

«Стаття 50. Норми тривалості робочого часу

Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 41 години на тиждень. Підприємства і організації при укладанні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено в частині першій статті 51».

30. У статті 51:

пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:

«1) для працівників, віком від 16 до 18 років — 24 години на тиждень.

31. У частині першій статті 52 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

32. У частині першій статті 53 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

33. У частині першій статті 54 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

34. У частині першій статті 55 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

35. У частині першій статті 56 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

36. У частині першій статті 57 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

37. У частині першій статті 58 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

38. У частині першій статті 59 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

39. У частині першій статті 60 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

40. У частині першій статті 61 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

41. У частині першій статті 62 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

42. У частині першій статті 63 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

43. У частині першій статті 64 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

44. У частині першій статті 65 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

45. У частині першій статті 66 слова «звільнення робочого часу» замінити словами «звільнення робочого часу у вільний від виконання роботи день».

7 січня — Різдво Христове; один день (неділя) — Пасха; Великдень; один день (неділя) — Трійця.

За поданнями релігійних громад інших (неправославних) конфесій, зазначених в Українській РСР, керівництво підприємств, установ, організацій надає особам, які сповідають відповідні релігії, до трьох днів відпочинку протягом року для відвідування їх великих свята з відрахуванням з У. дії;

частину другу і третю вважати частинами четвертою і п'ятою, виклавши їх у такій редакції:

«...ді, зазначені у частині першій і другій цієї статті, допускаються роботи, припинення яких неможливе через зовнішні технічні умови (безперервно діючі підприємства, установи, організації), роботи, викликані необхідністю обслуговування населення, а також невідкладні ремонтні і вантажно-розвантажувальні роботи».

Робота у зазначені дії компенсується відповідно до статті 107 цього Кодексу».

37. У частині першій статті 75 виключити слова «Колективний договір».

38. Частиною третьою статті 79 викласти в такій редакції:

«Пода відпустки на час записання працівника за умови, щоб основна її частина була не менше десяти днів для дорослих і двадцяти днів для молодих жінок, жінок вісімнадцяти років».

39. У частині першій статті 80 слова «може бути» замінити словами «повинна бути».

40. У частині 3 статті 82 слова «яку одного року» замінити словами «яку двох років».

41. Статті 94, 95, 96 і 97 викласти в такій редакції:

«Стаття 94. Оплата праці

Оплата праці працівників здійснюється як особистим трудовим вкладом з урахуванням кінцевих результатів роботи підприємств, установ, організацій, розміри не обмежуються.

Забораються будь-які звільнення розмірів зарплати від статі, віку, раси, національної приналежності, соціального і майнового стану, належності до організації соціалістичних організацій, ставлення до релігії».

Стаття 95. Мінімальний розмір заробітної плати. Індексація заробітної плати

Мінімальна заробітна плата працівників, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами, установами, організаціями, не може бути нижче встановленого державою прожиткового мінімуму.

Держава гарантує мінімальний рівень оплати праці працівників підприємств, установ і організацій, які не належать до власності є обов'язковою на всій території Української РСР.

Заробітна плата підлягає індексації в установленому законодавством порядку.

Стаття 98. Форми і системи оплати праці працівників

Форми, системи і розміри оплати праці працівників встановлюються підприємствами, установами, організаціями відповідно до колективного договору.

Підприємства можуть використовувати держані та

рифні ставки, оклади як орієнтири для диференціації оплати праці за складністю, кваліфікацією працівників, складністю умов виконуваних ними робіт.

Стаття 97. Тарифні ставки і оклади

Оплата праці проводиться на підставі встановлених в службі тарифної сітки ставок і окладів, що визначають мінімальні розміри оплати праці працівників відповідно кваліфікації, яку держава гарантує мінімального рівня оплати праці згідно виконаних норм праці.

Підвищені розміри тарифних ставок і окладів понад мінімальні розміри встановлюються за згодою підприємств, установ, організацій в межах наявних коштів на оплату праці».

42. У статті 98 частину першу виключити, частину другу і третю вважати частинами першою і другою.

43. Статтю 99 викласти в такій редакції:

Стаття 99. Оплата праці службовців

Оплата праці службовців проводиться на основі схем посадових окладів, які затверджуються власником або уповноваженим ним органом за згодою профспілкового комітету підприємства, установ, організацій, установ, організацій, підлягають відповідно до посади кваліфікації працівника. За результатами атестації працівників або уповноваженим ним орган має право змінювати посадові оклади службовців у межах мінімальної і максимальної розмірів в відповідній посаді».

44. Частиною третьою статті 101 виключити:

«...святкові дні» замінити словами «святкові і неробочі дні», слова «святкові дні» замінити словами «святкові дні».

45. Статтю 102 викласти в такій редакції:

«Стаття 102. Заохочення за успіхи в роботі

До працівників підприємств, установ, організацій можуть застосовуватись будь-які заохочення, що містяться в задержанні, та інших заохоченнях, встановлених законодавством, в межах внутрішнього трудового розпорядку».

Стаття 147. Стагнення за порушення трудової дисципліни

За порушення трудової дисципліни до працівників застосовуються такі одиниці заохочення:

1) доганя;

2) звільнення».

Стаття 152. Передача питання про порушення трудової дисципліни на розгляд трудового колективу або його органу

Власник або уповноважений ним орган має право замість накладання дисциплінарного стягнення передавати питання про порушення трудової дисципліни на розгляд трудового колективу або його органу

47. У частині третій статті 174 слова «законодавством Союзу РСР і в визначуваному ним порядку» виключити.

48. У частині 178 слова «віком до двох років» замінити словами «віком до трьох років».

(Закінчення на 7-й стор.).

(Закінчення,
Початок на 3-й і 8-й стор.).

49. У статті 177 слова «від двох до восьми років» замінити словами «від трьох до чотирнадцяти років або дітей-інвалідів».

про надання вагітній жінці відповідно до медичного висновку іншої роботи, яка є легшою і виключає вплив шкідливих виробничих факторів, вона підлягає звільненню від роботи із збереженням середнього заробітку за всі пропущені внаслідок цього робочі дні за рахунок підприємства, установ, організацій».

Стаття 179. Відпустки по
ності, родах і догляду
тінною

двох чи більше дітей — сім'ят) календарних днів піс-
родів, які обчислюються
— маючи на увазі жінкам

Крім зазначених відпусток, жінці, за її заявою, надається додаткова відпустка без збереження зарплати до досягнення нею трьох років. У разі, коли дитина потребує домашнього догляду, жінці надається відпустка без збереження зарплати плати тривалістю, визначеною у медичному ви-

Частково оплачувана відпустка і додаткова відпустка без збереження заробітної плати по догляду за дитиною можуть бути використані повністю або частинно також батьком дитини, бабусю, дідом або іншими родичами, які фактично здійснюють догляд за дитиною.

«Стаття 181. Порядок надання відпусток по догляду за дитиною і зарахування їх в стаж роботи

Частково оподатковується відпустка по догляду за дити-

52. Частину другу статті 182 викласти в такій редакції:

53. Статті 184 і 185 викластї в таїї редакції:
«Стаття 184. Гарантії при прийнятті на роботу і забо.

Прні відмови у прийнятті на роботу зазначенням категоріям жінок власник або уповноважений ним орган зобов'язані повідомляти їм причини відмови у письмовій формі. Відмова у прийнятті на роботу може бути оскаржена у судовому порядку.

Стаття 185. Надання вагітним жінкам і жінкам, які мають дітей віком до чотирнадцяти років путівок до санаторіїв та будинків відпочинку і подання їм матеріальної допомоги

Гласник або уповноважений ним орган повинен у разі необхідності видавати вагітним жінкам і жінкам, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або діти інвалідів, путівки до санаторіїв та будинків відпочинку і надавати їм матеріальну допомогу.

Гарантії, встановлені статтями 56, 176, 177, частини другою, третьою, четвертою, п'ятою статті 179, чинною другою статті 18 статтями 184 і 186, поширюються на батьків, які виховують дітей без матері (в тому числі і в разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), а також на опікунів (піклувальників)».

ня легкої праці, що не за-
дає шкоди здоров'ю і не по-
рушує процесу навчання,
вільний від навчання час по-
сягненні ними чотирна-
цятирічного віку за згодою
одного з батьків або особи,
що його замінює».

ліно-технічних шкіл, професійно-технічних шкіл середніх спеціальних навчальних закладів, які працюють у вільний від навчання час, провадять пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку. Підприємства можуть встановлювати учням доплати до заробітної плати.

Для всіх підприємств і організацій встановлюється броя припиняття на роботу професійне навчання на виробничстві молоді, яка закінчила загальноосвітні школи.

Відмова в прийнятті на роботу і професійне навчання на виробництві зазначає особа, направленим в рахунок броні, забороняється. Така відмова може бути оскаржена ними до народного суду».

58. Частину другу статті

«1) працівників, звільнених з ініціативи власника або уповноваженого ним органу про поновлення на роботі, а також про зміну дати формулювання причин їх звільнення».

60. Частину третю статті 232 викласти в такій редакції:

«8. Встановлений частиною другою цієї статті строк застосовується і при зверненні до суду прокурора».

61. Частину другу статті 233 виключити.

прогулу становить більшість місяців, орган, що зглядає трудовий спір, може прийняти рішення про вилучення латуні середньомісячного заробітку за весь час вимушеної прогулу»;

матеріальної відповідальності на службову особу винну в незаконному звільненні або переведенні

поділяю підприємству, установі, організації у зв'язку з оплатою за час вимушеного прогулу або за час виконання

68. Статті 252 і 252¹ внаслідок частин в такій редакції:

Працівники, обрані до складу профспілкових органів і не звільнені від вироб-

підприємств, а керівник
профспілкових органів н
підприємств, профорганіза
тори — органу відповідног
профспілкового

порядку звільнення, лише з попередньою згодою профспілкового органу, членами якого вони є, а голів і членів профспілкових органів на підприємстві, крім того, — лише за згодою підприємства.

Членам виробних профспілкових органів, не звільненим від своєї виробничої роботи, надається на умовах, що визначаються колективним договором, вільний від роботи час із збереженням середнього заробітку: для виконання громадських обов'язків та інтересів колек-

від виробничої роботи з оплатою в розмірі середнього заробітку за рахунок коштів профспілки на час участі в делегатів на з'їздах, конференціях, що скликаються профспілками, а також у робочі їх пленумів, президій.

Члени ради (правління) підприємства, обрані до складу від трудового колективу, не можуть бути з ініціативи власника або уповноваженого ним органу звільнені з підприємства без згоди загальних зборів (конференції) трудового колективу, які їх обрали.

Стаття 252¹. Трудовий колектив підприємства
Трудовий колектив підприємства утворюють усі громадяни, які своєю працею беруть участь у його діяльності на основі трудової угоди.

68. Статтю 252⁶ доповнит
частиною третьою такого змі
сту:
«Бригадирі обираються н

«1) допомогою по тимчасовій непрацездатності, жінки, крім того, допомогон по вагітності, родах і догля

ІІ. Встановити, що частко

во оплачуванні відпустки, передбачені статтею 179 Кримінального кодексу України про працю Української РСР, з 1 січня 1992 року надаватимуться жінкам до досягнення дитиною віку трьох років.

Голова Верховної Ради Української РДР
Л. КРАВЧУК.

РОЗБОРЯВНІ ГАСЛА ПЕРІОДІСТРІВНІ

Експрес-новини

Лідери курдських повстанців наказали своїм бійцям не перешкодити біженцям-курдам повертатися з іракських концтаборів у Північному Іраку, які перебувають під охороною сил антіракської коаліції. Цей наказ надійшов після того, як командувачем союзницьких військ звернулося до керівників курдських повстанців з відповідним проханням. Сполучені швидко відповіли, що приблизно через два дні розпочнеться масове прибуття курдських втікачів до сторони коаліційних військ безпеки на півночі Іраку.

Керівник Туреччини та Ірану заявили, що велика кількість курдських біженців, які отримали турецький паспорт, становить загрозу мирній стабільності в регіоні. Цю заяву зробили після чотирьох днів перебування президента Ослава з президентом Ірану Рафсанджані, який вперше прибув до Туреччини після 1975 року після відкриття в Ірані 12 кордонів. Обидва держави керували током виселення біженців поширенням турецько-іранської співробітничості у багатьох галузях.

Рада безпеки ООН постановила вислати до Західної Сахари свої збройні сили для підтримання миру, які б мали забезпечити примирення кожною з проведених референдумів в справі майбутнього цієї колонії (іспанської колонії). Тим часом війська на місці подій, що розгорілися, кривавою конфліктом між марокканським армією, яке окупувала Західну Сахару в 1975 році, і поліцією ПАРІО, що ведуть боротьбу за незалежність цього регіону.

Голова президії Співробітничості між керівниками шести югославських республік, які відбуваються в Корнорі, зможе залишити в міській. Це вже п'ятий раунд переговорів, спрямованих на врегулювання політичного кризису в Югославії. Згідно із заявками чотирьох членів офіційних осіб, югославські лідери на можуть діяти доможовиною про те, як провадити референдум щодо майбутнього цієї балканської держави.

Прем'єр-міністр Болгарії Погов заявив, що його країна продає необхідні економічні та політичні реформи для встановлення тісних зв'язків з Європою. На зустрічі прес-конференції в Брюсселі Погов повідомив, що представники товариства погодилися доповнити Болгарію у здійсненні реформ.

Голова органів керування у польському місті Терешині засудив залякування і блокаду з боку римо-католицької церкви в місті Терешині. Військово-римо-католицькі намагання перешкодити виконанню домовленості, укладеної між римо-католицькою церквою та українською католицькою церквою. Згідно з угодою, собор кармелітів заведений в оренду нещодавно в місті Терешині. Римо-католицька церква в Терешині, Асоціація українців у Польщі також висловила протест проти зайняття та блокади собору.

ЄДНІСТЬ — НЕ ТІЛЬКИ НА ТРАСПАРАНТІ

Соціальний захист трудящих, викрадення їхніх інтересів перед наймачами завжди були на першому плані іспанської професійної руху. Мігель Агілар, один з професійних керівників Іспанського міста Вільяма, що в роки франкської диктатури виступав на чолі руху трудящих за свої права.

З ним зустрівся кореспондент «Голосу України».

— Пене Агілар, а Іспанія давно вже впадала диктатуру Франко, при владі — соціалісти, чи не втратила актуальності професійного боротьба у вашій країні?

— Я хотів би зауважити, що, незважаючи на демократичні перетворення, професійники відіграють важливу роль в житті трудящих. Особливо відчутний вплив професійного руху на вирішенні робітничих питань в період економічних криз. Не треба забувати й про те, що в Іс-

панії тисячі безробітних і їхня армія збільшується.

— У нашій країні професійники тілний набувають свого реального статусу...

— Ми знаємо про це і прагнемо наголосити з ними якомога тісніші контакти. Мені відомо, що ваш професійники беруть активну участь в роботі міжнародних професійних форумів. Акріюючи навіки у зв'язках з нами, у взаємозв'язку з міжнародним професійним рухом — тілний таким чином можна

ПОЗИЦІЯ РОБІТНИКІВ ЧИ СОЦІАЛЬНА ДЕМАГОГІЯ?

Стало вже традицією — регулярно на центральній площі Братислави проводиться свої мітинги Форум робітників. Ставлення до нього прохаджескі і політичні кіла провадила одна з організацій, що відіграють роль в організації робітничого руху, ішні — соціальною демагогією.

На черговий мітинг Форуму робітників зібрався близько двох тисяч чоловік. Головним його темою, як до речі, і попередніх танків мітингів була економічна реформа, зростання безробіття, наслідки прийнятого недавно Федеральними зборами закону про позасудову ревітацію.

Виступаючи оратори з рідні робітників критикували практичну реалізацію економічної реформи і закон про позасудову ревітацію, який заважає удару насаперед по трудящих.

Голова встановлюючого координаційного комітету Форуму робітників Ф. Дутович звернув увагу перш за все на зростання безробіття, рівень якого в Словаччині

двоє вищий, ніж у Чехії. За його словами, робітники, дані президентом країни та лідерами «ніжною революції», не виконуються.

З Форумом робітників співробітничують і виступають на організованих на заводах ідеї слювацьких економістів. Одні з них, Я. Філіп, який підписав «Петицію громадян з приводу закону про «вільну приватизацію», що одержала широкій резонанс у Словаччині, висловлюється проти намічаючого способу роздержавлення. Головна його мета, вважає він, — реставрація капіталізму в новому вигляді.

Наші підприємства, стверджує Філіп, стають навісним приналежністю до банку грошей, а не до праці. Вони дешеві купити. Зайнято при девальвації чехословацької крони, які частково не були виправдані. Вони були спрямовані на здешевлення крон, з тим щоб «іноземний капітал міг легше купити нашу валюту». Він також критично ставиться до

досягнень успіху у вирішенні актуальних проблем. У нас є хороший досвід у вирішенні робітничих проблем. Гасло «Європа без народів» — це також і єдність у боротьбі за права трудящих.

У який спосіб відоміють іспанські професійники першорядне свято? — Треба знати, що День міжнародної солідарності трудящих довший час використовували для своїх цілей певні політичні сили. Тепер в нашій країні це повинно бути однією з тем, що не-муністичне свято і його треба забути, інші вважають його другим шестидесяти Хри-ста. Я думаю, варто дитися більш реалістично на свято і проблеми, які виникають у трудящих, нормально сприймати робітничий рух. А вже справа самих людей — відзначати свято чи ні. Визначено, нам треба разом з вами боротися за права — це основне.

Інтерв'ю проводив
Андрій ЛЕВЧУК

нещодавно федеральним парламентом Харті основних прав і свобод громадян, в якій відсутнє гарантоване право на працю, що, за його словами, суперечить Декларації ООН про права людини. Він висловив побоювання, що «ЧОФР може стати напорозвинутою наріжницею, значить являється незалеж-но».

Що ж являє собою Форум робітників? В інтерв'ю газеті «Смена» Ф. Дутович представив його як незалежне об'єднання, незалежний робітничий рух, метою якого є захист інтересів робітників та інших трудящих у Словаччині. Б ідеї створити в республіці мережу його клубів, які об'єднали б людей, які об'єднали б людей, роботи та інтересами. Робоча людина, підкреслює Дутович, не хоче ні мітингувати, ні пікетувати. Вона хоче спокійно працювати.

Володимир БЕЗКРОВНИЙ
Братислава.

Ерпіна!

розроблені «яких будуть розроблені Міжнародною федерацією естрадників.

ГЕОГРАФІЯ НА БУДІВЕЛЬНОМУ МАЙДАНЧУ

В Ольденбургському університеті (Німеччина) розроблено географічну апаратуру, яка може допомогти під час проектування та ішні будівельні матеріали для реставрації пам'яток, різноманітних споруд і т. д.

Нова апаратура з точністю у декілька мікрометрів виявляє зміщення, які виникають під час усадки будівельних конструкцій, що може призвести до руйнування чи порушення форми об'єкта.

Головною цінністю географічної апаратури є нерухома принцип її роботи та можливість використання безпосередньо на місці проведення реставрації, коли за допомогою спеціальних приладів ви-

готовляються контурні карти та об'єми зображення для аналізу на ЕОМ.

КІШ ДОШ, ТУМАН І СНІГ У Швейцарії тривають виробництва нових спеціальних автомобільних ламп, які нарізані з в'яжущими променями і дають як ультрафіолетові; перелік нових фар в умовах туману (туман, дощ, сніг), а також ступінь освітлення ким відбля зустріч з пішоходами.

Нові фари розроблено фірмами «Філіпс» (Голландія) та «Ультрафлекс» (Швейцарія). Частка ультрафіолетового світла в них більша, ніж в'яжущого. Принцип дії заснований на тому, що дорожній знак, дорожні знаки, окремі предмети одягу пішоходів покриваються спеціальною фарбою, яка відбиває ультрафіолетове проміння у відношій спосіб.

Часті фари, можливо, будуть кріпиться додатково до зви-

Наш прес-клуб

ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ КОЛЕТ

Безробіття, навідома за комуністичних режимів, стало поширеним прогресивним явищем у нових демократичних країнах Європи.

За прогнозами спеціалістів у середньому 10 відсотків працездатного населення зможе залишитися без роботи в Східній Європі до кінця 1991 року в результаті поступового переходу від планової до ринкової економіки, закриття нерентабельних підприємств, повного або часткового анулювання субсидій для державних підприємств.

На території колишньої НДР і в Югославії такі показники будуть перебиті. Найпесимістичніший прогноз говорить про 30 відсотків безробіття в Східній Німеччині і 20 відсотків в Югославії, де політична і фінансова хаос загострюють економічний спад.

У Голландії мінні числа безробіття досягали близько 100 тисяч чоловік протягом 20 тисяч у червні минулого року. За кінця до кінця 1991 року не-рентабельні підприємства закриють і гірничодобувна промисловість втратить 40 тисяч робітників до 200—250 тисяч чоловік, що становить п'ять відсотків працездатного населення.

У Чехословаччині безробіття збільшилося з 80 тисяч чоловік наприкінці 1990 року до 120 тисяч у кінці січня 1991 року і 152 тисячі в кінці лютого.

Спеціалісти передбачають, що до кінця року безробітних буде 600—800 тисяч чоловік, або 10 відсотків працездатного населення. У Польщі спеціалісти гадають, що безробітних перевищать кінця цього року — 1 мільйон чоловік.

12 відсотків працездатного населення, проти міннімих 12 мільйонів чоловік.

У Румунії і Болгарії, які зможуть тільки на початку цієї фази лібералізації цім і приватизації підприємств, прогноз в галузі безробіття досить песимістичний.

Агентство Френс-Прес [Френція].

ПІД ВІТРИЛОМ ДО ЗІРОК

Спеціалісти американського планетарного товариства розрахували, що, використовуючи тісний сонячний промінь, можна протримати в космосі розвинути в космосі сонячне вітрило квадратної форми з боксом у одну третину мільйона до сантиметра 16 кілометрів, відстані від Сонця до Меркурія. Йому не потрібний запас палива, а після виконання завдання воно може бути повернуто на землю по коловій орбіті для підготовки до нових польотів.

Учені Національного космічного агентства Франції організували клуб розвитку техніки сонячних вітрил, який ставить перед собою мету відзначити у 1992 році Міжнародний рік космосу проведення вітрильного гонку «Земля—Мі-

сирна».

ГЕОГРАФІЯ НА БУДІВЕЛЬНОМУ МАЙДАНЧУ

В Ольденбургському університеті (Німеччина) розроблено географічну апаратуру, яка може допомогти під час проектування та ішні будівельні матеріали для реставрації пам'яток, різноманітних споруд і т. д.

Нова апаратура з точністю у декілька мікрометрів виявляє зміщення, які виникають під час усадки будівельних конструкцій, що може призвести до руйнування чи порушення форми об'єкта.

Головною цінністю географічної апаратури є нерухома принцип її роботи та можливість використання безпосередньо на місці проведення реставрації, коли за допомогою спеціальних приладів ви-

готовляються контурні карти та об'єми зображення для аналізу на ЕОМ.

КІШ ДОШ, ТУМАН І СНІГ У Швейцарії тривають виробництва нових спеціальних автомобільних ламп, які нарізані з в'яжущими променями і дають як ультрафіолетові; перелік нових фар в умовах туману (туман, дощ, сніг), а також ступінь освітлення ким відбля зустріч з пішоходами.

Нові фари розроблено фірмами «Філіпс» (Голландія) та «Ультрафлекс» (Швейцарія). Частка ультрафіолетового світла в них більша, ніж в'яжущого. Принцип дії заснований на тому, що дорожній знак, дорожні знаки, окремі предмети одягу пішоходів покриваються спеціальною фарбою, яка відбиває ультрафіолетове проміння у відношій спосіб.

Часті фари, можливо, будуть кріпиться додатково до зви-

чайних та використовуватися у негоді.

РОБОТИ-ЛИКІДАТОРИ

Спеціалісти Національної лабораторії Саніт (США) розробили новий робітник для зберігання та знищення радіоактивних відходів під час вилучення з підземних сховищ.

Завдяки роботам подібні операції можуть бути проведені без безпосереднього контакту людини з радіоактивними матеріалами.

Нові механізми мають ультразвукові прилади, які використовують ультразвукові пристрої та детектори металів. Це дає можливість робити тривимірні карти поверхні резервуарів та його вмісту. Знаходиться безпечний напрямом, у якому маніпулятор не зустріне перешкоди, робіт за допомогою автоматичного пристрою шукать вміст резервуару у спеціальному контейнері.

КИЇВ І ТРАВЕНЬ ВІЧ-НА-ВІЧ

Чя доводилось вам волк-небудя, після киявадавого свята, проводити своїх гостей, а вони заминали повернутися до хати — за забутих конюхом, чя за дробовником — щоб відсалютувати на прощаванні!

І ось ва уаходять, і вас зустрічає якась особина, утомлена тиша, і ва рятком розумієте, що хата відпочиває від вашого свята, від баззарамовного тупоту і веселого гала-су.

У таку хвилину починаєш розуміти, що во-ва, ваша стара хата, живе своєю, особинною і автомоманною, життям, рятал якого не зми-да співпадають з вашим.

І ва обережно торкнесь старого одяра — так, як ото кладуть руку комуь на плече. Чя не такий і Київ — у дні саніціомовних і весанціомовних, офіційних і неофіційних гамірних велелюдів!

Сяробуєти увинти собі просто Київ просто вершого трава. Покладь руку на плече Завотних воротам. Замузіть бодай з одного молодого хвятинового листочка пил, піднятий тисячман ніг.

Вів вам цього ва забуде.

Фото Микола КОЗЛОВСЬКОГО.

БЕЗПРАВА НА ВІЗУ

(Закінчення.
Початок на 4-й стор.)

— Важко сказати. Шістьнадцять років я не мав права на візу. Можливо, коли б перебудова прийшла раніше, то я б краще реалізувався як учений. А з іншого боку, реальні результати досліджень радянської науки в галузі біохімії ніяких, ніж у США і Європі. Та й тоді, в 73-му, боротьба з дисципліною поморозувалася. Навряд чи для мене це скінчилося б благополучно.

Звичайно, в Англії як учений працюю вписали, але змогу реалізувати себе як автор історичних і наукових досліджень, тобто робити те, що навіряд чи зміг би робити в Радянському Союзі.

На жаль, радянському читачеві майже недовіда наша творчість...

Я Б ДОЗВОЛИВ СОБІ СКАЗАТИ ТАК: І В ПЕРЕТВОРЕННІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В ІНШОКРАЇНСЬКИЙ РІШЕНЬ БУТИ НЕ МОЖЕ. ЩОБ НЕ НАШКОДИТИ...

— Мені теж прикро, бо маю чималий досвідок. Як досліджував історію радянської науки, написав книги про радянських політичних діячів різних переконань. Останнім часом видав кілька книг серед яких видили б дві: «Значення Чорнобиль» та «Історія сільськогосподарської Росії». У першій спробував дослідити анатомію чорнобильської катастрофи, в другій — історію сільськогосподарського господарства з початку століття до 86-го року, тобто від Сталіна до Горбачова.

А Чорнобиль... Чому ви записали це на тему?

— Бачите, це коли я живу в Радянському Союзі, то тривалий час працював в галузі застосування радіоактивних ізотопів і впливу радіоактивних випромінювань на організм. А професор Ілчюковський, мій науковий керівник, досліджував причини уральської ядерної катастрофи. Тому я добре інформований про неї. І коли я в 1979 році опублікував свої міркування, то чимало західних експертів навіть не повірили в імовірність цього факту.

Так я став спеціалістом з ядерних катастроф. І коли стався цей однієї — чорнобильська, то мене заарештували за проханням прокомуністичної або дії посилення. Я почав шукати, досліджувати, викласти цю катастрофу. Так народилася моя книга. Це не популярний

жанр, а дослідження ученого. Тому й інтерес до неї на Заході великий. Книжка «Значення Чорнобиль» вийшла у США, а переведена в кількох країнних світах.

Ну, а «Історія сільськогосподарської Росії»... Це підручник для тих, хто прагне перетворити на селі?

— Ні, не підручник. Але, враховуючи ті проблеми, які зараз виникли в Радянському Союзі з виробництвом сільськогосподарської продукції, можливо, мій аналіз ситуації, яка склалася, стане в пригоді. Як б дозволив собі сказати так: і в перетворенні сільськогосподарського господарства рішення бути не може. Щоб не нашкодити.

Зараз менші наші покладаються на фермерство. Але фермер — це не просто селянин, а сучасний виробник товарної продукції. Специфіка універсальний спеціаліст. До добру таких спеціалістів слід підходити дуже обережно.

Кажуть, що брати Медведєва аристократи, бо одні з них інженер, горбачов, а інші — антиматематик...

— Ні, ми брати-близнята. А у таких людей, як відомо, спільна реакція, вони психологічно дуже близькі. Іншою відмінністю, то тільки так, що жменю в різних суспільних умовах.

Так, у нас різні політичні погляди — різні марксист, а я не дотримуюся жодного певного філософії. Тобто я не марксист, це не моя сфера, я не вважаю себе політичним фігурою. Мій брат — історик, філософ, у мене інша професія. Це нам не завважає. Ми разам намагаємося діяти, я допомагаю йому противом усіх років, коли радянське суспільство вважало його іагосм.

А не кажуть, що ви — агенти КДБ...

— У тому, що існують успішні версії, немає нічого дивного. Зараз, як і раніше, не люблять, це зовсім на марксистів, незалежних. А якщо вони популярні, то тим більше. Тому щоразу вини-

має потреба нацикувати на таких натові. Така поведінка політичної боротьби. Я до цього ставлюся спокійно. Може, тому, що я тут не живу, і мені менше дається.

Важко — людина незалежна?

— Хто може сказати, що він погляду незалежний? В Англії я був би більш незалежний, ніж в СРСР. Бо державні структури там гнучкіші, вони дають громадянам більше свобод. Як я сказав, так там людини працює менше залежить від дрібних чиновників. Жити в залежності від чиновників

у кожній республіці, а не тільки в Росії. Це неприємно, це й Російська. У Німеччині не існує академії наук, а наука там розвивається. Хіба від цього не виходить, та ще й пивидно?

Та і рынок... Перейшли на ці відносини в один день? Бачите, це не так просто, як утопія. Ви хочете, як гірше, а виходить, як гірше. І всі невдачі знаєте на Горбачова.

— Це жмоко зрозуміти: рішень життя, на жаль, не зростає.

Але за це має відповідати уряд, економісти, а не політичний лідер. На Заході політичний лідер не вирішує економічних проблем. На жаль, у нас цінують лідера за популярність обличчя, а не за результати. На мій погляд, якщо в 85 році була керма став, приміром, Сльція, то я абсолютно переконаний, що не було б у нас перебудови, не було б до ринку. Він би провів жорстку партію, андроповський ліній: дисципліна, підкорення, дисципліна. Сльція — особливо в собі титового партійного боса, у нього диктаторський підхід до вирішення питань.

Горбачов же — інтелектуальний, м'який, він уміє маневрувати у складних ситуаціях. На Заході його популярність надзвичайно висока.

Можливо, у кризові моменти наші, останні, керівники, які адекватно діють не позитивні емоції, ніж все бачимо...

Він бачить у цьому не розгледів. Ще недавно у світі існувала велика загроза агресії з боку СРСР, а його мілітаристський економічний і бюджетом. Не скажіть, що Радянський Союз збирався нападатися, але загроза існувала. Горбачов усунув загрозу Холодної війни, аніж чинилася. Це благо для всіх народів, але в СРСР до цього це не адаптувалося.

А інший аспект — чимало радянських економістів вважають, що в ринковій відносини країна може ужити з допомогою західних кредитів. Але ж це допомогу надаватимуть не альтруїсти, а люди, які плути на це, маючи гарантію, що кредити будуть повернуті з прибутком. Подобається це кому, чи ні, але таким гарантом завжди мають виступати тільки Горбачов.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

ГАРАНТОМ КРЕДИТІВ ЗАРАЗ МОЖЕ ВИСТУПАТИ ТІЛЬКИ ГОРБАЧОВ...

ВСЕ, ЩО НЕ ВКЛАДАЛОСЯ В ПОНЯТТЯ РАДЯНСЬКОЇ БЛАГОНАДІЯНОСТІ, ЖОРСТОКО КАРАЛОСЯ.

На одному з чергових сесійних засідань Верховної Ради УРСР йшлося про страйковий рух у республіці. Дуже були різні, як і позиції депутатів — від підтримки до заборони будь-яких громадських акцій, спрямованих на розвинування економіки, підтримки політичної стабільності. А тим часом цей рух набирає розмаху.

СТРАЙКОМ ОБРАЛАСЯ НАШІ

По закінченні зміни біля проходів Віницького заводу почали збиратися робітники. Хто стійко, хто організовано, хто просто на вимогу інших. Саме тут почалося проведення акції, обговорення нинішню складну економічну ситуацію, обрання страйком рішення. Той і варіант, який намітила адміністрація (завод мали відбудувати в зборі між корупційним заводом, як кажуть, політичною відсутністю цього ака), являв недовольні більшістю. Тому й гуртувалися на проході. Сюди як підходили й пресвідіти, яких підприємств, людей видав кові.

Найбільша проблема — підвищення цін, радянської вона торкнулася кожного. Дехто розгубився чи просто замислився: як жити далі, за що? А на цьому заводі ситуація ускладнюється й тим, що у зв'язку з відсутністю фонду зарплати припинено виплату компенсації на одоження відсутності. Кажуть, то являє тимчасове, у

другому півріччі ці гроші буде надано. Але, розмовляючи з робітниками, азовів і їхній притиснений настрій, і недобро до них обійшло. Так само робітники не вірили в адміністрацію, промовою злати чи приймали намагаються зробити для них щось добре. Проте го говорили виступати прийшли і деякі активісти Незалежного руху імені В. Стуса. Дехто в нагомі купив республіку: «Ми їх сюди не просили. Геть!»

Поміраю відпарували секретаря міськомун Компартії України, а виступувати активісти учасників зборів мали в основному мітінговий характер. Було дуже багато базових висловлювань, але коли справа доходила до трибуни, то робітники більшість відлучала якусь загальну розумність і ніяких висловлювань не виступали й дів-

ректор заводу В. Підпалю, голою профком О. Кляничук. А обійняти на так звану «перспективну» присутність являв не дозволялися. Робітники бачили, що незалежний і присутність трьох кооперативів на території заводу, і непомірно роздутим урівнянним апаратом, і роботою адміністрації. За цією невольністю звучали конкретні пропозиції: переглянути тарифно-платіжні системи, розв'язати компенсацію робітникам, домігтися зниження цін на промислові і продовольчі товари, збільшення верств населення тощо. Якщо ж оцінювати виступи керівників у цілому, то вони, відверто скажемо, були декларативними, витримками в дусі тих застійних часів, коли питання ставилося на якомусь певному рівні, а не вирішувалося.

— Це цілком відомо, демагогія, — промовляли один з робітників.

На оцінка виступи, певно, й більшість. Адже не відозв обирала страйком під-

приємств у складі 12 чоловік. Серед них, до речі, явився лише один «теперівець» — ведучий зборів А. Задойко, решта робітників. Потім прийшли деякі люди зборів, внесли до її тексту певні зміни й дозволили.

Після зборів дехто підходив до новообраних членів страйкового комітету. Іх, бачив плідної роботи, а дехто обурювався: «Обрано страйком незалежних шляхом мітінгової демократії. Треба було кандидатур в робітничому колективі обговорити, скласти протокол...» Звичайно, не істотно утиснути цих виборів. Але я думаю й так: аби працював страйком, аби відстоював інтереси робітників. Адемі профком і інші громадські структури саме на цьому підприємстві себе, здається, випернали. Чи ні?

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Віницька область.

Як ми вже повідомляли (Голос України від 16 січня 1991 року) у Гарвардському університеті (США) перебуває на стажуванні наш земляк, приватизаційний директор економічних наук Олександр Савченко (Київський інститут народного господарства). Подорожуючи своєю співвітчизництвом з Голосом України, Олександр щойно надіслав 3-за океану свій черговий матеріал. Цього разу — діалог з Юриєм Корній, відомим угорським економістом, членом Академії наук німьох — західних країн, професором Гарвардського університету. Я. Корній добре знає економіку, соціалістичну таке і загальну економіку науки. Отже, Україна не шляху до ринку. Погляд 3-за океану.

ану свій черговий матеріал. Цього разу — діалог з Юриєм Корній, відомим угорським економістом, членом Академії наук німьох — західних країн, професором Гарвардського університету. Я. Корній добре знає економіку, соціалістичну таке і загальну економіку науки. Отже, Україна не шляху до ринку. Погляд 3-за океану.

Олександр Савченко, Імне земляк, мислив на перебуванню у США, але моя увага прикута до України. Проект, над яким я працюю, також пов'язаний з Україною — «Приватизація» і «Впровадження національної конвертованості валют на Україні». Знаю, що ви тут, у США, весь час думаете про Угорщину, а ваша остання німьох «Шлях до вільної економіки» стала своєрідним бестселером у політичних соціалістичних країнах. Притомно, що незабаром

політичною незалежністю. Загальних рецесій, як перейти до вільної грошової системи, я не даю. Це залежить від економічних і політичних обставин.

О. С. Правильно, не можна впроваджувати нову грошову одиницю без повної політичної і економічної незалежності. Треба підготуватися і організаційно, і технічно. Маю на увазі митну службу, запаси основних товарів, резерв валюти, золота тощо. Але все це треба робити швидко і ретельно.

Друга проблема — конвертованість грошей. За моїм проектом, українські гроші за короткий період мають пройти такі стадії: а) обмін знецінених карбованців на гривні; б) ануляції конвертованості на тверду валюту; в) ануляції конвертованості; г) інтеграція у європейську фінансову систему. Що, на вашу думку, сприятиме конвертованості українських грошей?

Я. К. Насамперед свою грошову систему. Далі треба тримати під постійним контролем зовнішню торгівлю і

ми, ми німьох маємо позитивне saldo. У світових цінах також. Але, звичайно, потрібні детальніші підрахунки.

Я. К. Я дуже критично ставлюся до торгового балансу, бо ціни у карбованцях німьох не варті. У світових цінах нафта може бути значно нижчою. Тому перетин, як розробити план конвертованості національної валюти, ви мусите всі зовнішні розрахунки провести у світових цінах. Це дуже складно. Треба врахувати і ціни на товари. Але без цього не обійдеться.

Німьох ви не знаєте реальних цін на свою продукцію. Бо ціни, за якими німьох ващи товари Угорщина, Болгарія, чи, скажімо, Монголія, це одні ціни. А за яку ціну купити ці товари в Японії?

О. С. Припустимо, ми вже маємо свою валюту. Але ж чині буде есентаційно ця грошова система, якщо її часті на тотальну девальвацію валют? Мабути, ні. А яка ваша думка, з чого варто починати — з приватизації чи політичної стабілізації?

робітниками. Це негативно позначається на дисципліні, перевищує можливість розробляти економічні як, приміром, на Україні. Колективна ж власність ефективна тільки у певних сферах діяльності. Скажімо, у сфері чи роботи ліварів, адвокатів. Але частка такої власності незначна.

О. С. Отже, частка приватизації має бути приватизацією. Але ж не приватизація, що проблему референдуму, як дехто пропонує?

Я. К. Борюся бже. Референдум з питань власності не примітний. Якщо врахувати ще й те, що у вас більш як 70 років кувувалися приватна власність.

Такі питання має вирішувати парламент, обраний на багатопартійній основі. Партії, які підтримують приватну власність, мають і провадити у парламенті відповідну політику. Наприклад, німьох в Угорщині всі партії, за винятком однієї, виступають за приватну власність.

ЧИ ПОТРІБНІ «ПРОМИСЛОВІ КОЛГОСПИ»?

УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО РИНКУ: ПОГЛЯД 3-ЗА ОКЕАНУ

Специстський ремонт-механічний завод, що не Хмельницькому, виконанні всіх другий міськ. Причина стара, як наш світ, — немає записників, сирени для плавильного цеху. Сумнівно і Запоріжжя. Німьох не обійшло своєрідні постанови. Чи дого та триватиме! Соціальне напруження у колективі росте.

А поки робітники у робочий час забивають цвяхи, грають у шашки. Техніка простоя. Тож і болить серце від усього цього у списає Олега Наторою. Тож, що сім небажаний.

Фото

Сергія КОВАЛЬЧУКА

світа політина — це обман народу. Окрім того, до того до експлуатації одних республік іншими. Що маю на увазі? Туди, наприклад, емігрує гроші на Україну не було (допомоги купони). Але Центр керував обміном українських грошей на м'ясо, цукор, верстатів на знецінені гроші, які «викупали» для інших республік.

Вміст грошей зростає, а це означає, що економіка буде зруйнована остаточно. Тож, може, не варто чекати кінця, а, як ініціатива впровадити свою банківську систему? За допомогою власної валюти Україна захистить свій ринок від пограбування.

Януш Корній. Власна грошова система — це крок до повної економічної незалежності. Всі доміношесноні справи, в тому числі і фінансові відносини з іншими республіками, мають бути під юрисдикцією суверенної держави. Урад суверенної держави повинен провадити також самостійну валютну політику, мати свій центральний банк з монополією на випуск грошей. У суверенній країні мають бути тільки одні легальні гроші. Це, правда, не означає, що інша тверда валюта не може бути конвертована у гроші суверенної країни.

Але все це пов'язано з

борг. Дуже важливо правильно визначити реальний курс обміну національних грошей на тверду валюту. Починати можна з курсу чорного ринку, але «ближ» курс має бути трохи нижчим. Треба лібералізувати також імпорту політику, щоб була конкуренція між імпортерами. Треба мати валютні резерви для постійного обміну чи згоди кредиторів дану позику відразу, в разі потреби.

О. С. На цей процес значно впливає воєнний борг. Якщо розподілити борг СРСР між республіками пропорційно населенню, то Україна матиме 10 мільярдів доларів боргу. А ще рік — півтора томі цієї «поларуноі» Центр був би меншим на 1—2 мільярди. Справа у тім, що Союз швидко знищує всі валютні активи, бере нові кредити і продає їх. Але ця валюта здебільшого не йде на Україну, то чому ми маємо відповісти за таку політику Центру. Особисто я вважаю, що всі борги, які «заробив» уряд СРСР після проголошення Декларації про державний суверенітет України, не мають до нас ніякого відношення. Це повинні усвідомити короткозорі кредитори з союзного уряду.

Інша проблема — це зовнішньоекономічний торговельно-баланс. За моїми підрахунками,

Я. К. Універсального рецесу немає. Хоча можна торгирити по мінімальній різниці приватизації, який має передувати успішній макро-стабілізації. Але високій різниці приватизації не є головною умовою стабілізації. З іншого боку, стабільна грошова система і загальна рівновага на ринку — запорука успішної приватизації.

О. С. Як на мене, якщо залишити тотальну державну власність, то і нову грошову одиницю чекає інфляція. Тому певний рівень приватизації має передувати політичній стабілізації.

Я. К. Якщо до проведення фінансової реформи ми треба добре готуватися, то розвивати приватний сектор ви можете вже сьогодні. Треба вияшувати йти на розвиток малого бізнесу.

О. С. Судячи з тих перших кроків приватизації, які робилися на Україні, є велика небезпека перетворити державні підприємства на колективні — отаки собі колективні промисловості. Їх не ставлення до колективної власності і щодо управління підприємством робітниками?

Я. К. Я не радку поспішно впроваджувати таку власність. С у мене сумніви щодо управління підприємством

Отже, є питання, що німьох не можна вирішувати за допомогою референдуму. Ви можете ухвалити собі референдум у США щодо підвищення податків?

О. С. Чи в Україні шанс не повторити тих помилок, які були під час економічної реформи в Польщі та Угорщині?

Я. К. У цих трьох державах різні статистичні чини. Зараз в Польщі інфляція від гіперінфляції зменшилася до нормальної. Якщо народ і далі буде підтримувати уряд, то буде реальний прогрес. В Угорщині уряд досі боїться висувати рішучі заходи. Поважно йде і приватизація.

Головна ж проблема політична. Немає спільності у діях. Так і у нас, Різним темпів треба швидше діяти згоди заради вирішення національних проблем. У Чернівцях німьох не погоджувався з лейбористською партією, але співпрацював з нею під час другої світової війни.

Зустріч О. Савченка і Я. Корній організована Бюро економічного співробітництва АННМ.

Гарвардський університет, Сполучені Штати Америки.

Він устиг сказати нам багато і ще зовсім юним, безтурботним хлопцем, і вже досконалим змужнілим, коли говорити довелось припадати смертю устами, коли вже знав про те, що кричить, несправедливе і невідворотне, що його підстерігало, аби поставити трагічну іррацію життя, вбиті розвеснілу брость таланту.

...Чомусь уявлялося, як іде він, цей невисокий і повнявий двадцятидвохлітній хлопчик з печальними очима, якоюсь вулицею ще старого ніваського Подолу. Він, безперечно, любив Поділ, як любов усе, за чим виразно вчувалося провалля часу, що давно зник, перейшов у камінь, пил, тріщини на перехняблених будинках, в яких уже давно не живуть люди, будинках, які завтра, позавтра зникнуть з лиця міста, перейдуть у пам'ять, стануть там невимовними, мов недодивлений сон, а згодом і взагалі вивітряться з неї, щоб тільки поденно оживати в ній неясним, дивним спомином.

Він пожадливо взирається в плетиво вулиць, повз нього пропливають хвили людських лиць, чути натомлений шрегіт трамваїв. Але думкою він усе ж далекий од цієї гамірни; вона жодною мірою не обходить його, бо в нього на душі важливіше, що вже відгородило його від інших тією стіною, яку вже ніхто й ніколи не годе переступити. Ні, це не той ліричний егоїзм, не удавана відстороненість од суєти мирської, що ними деколи люблять одверто пофрондувати люди іпохондричного таланту, прагнучи видатися і собі, і іншим значимішими, творчо зібранишими, ніж вони є насправді. Це — його звичайний психологічний стан, природна поведінка відтоді, відтоді знає, до якого фіналу роювання, це, зрештою, ті елементарні життєві мудрість і мужність, що приходять до кожної справжньої людини перед лицем небезпечення, не знищують і не зичнемлюють її, а дозволяють лишатися людиною, а не безжальною карикатурою на неї. Він, очевидно, цього ніколи собі не простив би.

Тоді, перед тим, як йому востаннє довелось лягти в ліжарію, він часто блунав по Києву, взирався в обличчя міста, мовби прагнув завжди вибрати його в себе очима. А до Подолу він мав особливо світлий сантимент, хоч і написав у тому, такому загадковому для зрозуміння, просвітленому сумом вірші:

Подол — плохое место
для собак.
Плывать трамваям на собачьих
лалы.
У них дорога, лассажирь,
графин.
Они неотвратимы, как
судьба.
Дождливые подольские
дворы,
Изысканные завтраки
помоек,
И кажется — от моря и
до моря
Дождь, дворы, помойки
и лиры.

А вечером огромная луна.
И так все время — бегай
и идаешь.
Что, может быть, останется
на рельсах
Не голова, а лапа...

Думається, що твкий твір могла написати тільки людина дивовижної духовної вразливості й особливої втонченості почуттів.

Тоді, певно, він ще не встиг написати свій пронизливий і зболений вірш «Рано ще, рано» (здається, його було написано вже в лікарні). В тому творі Леонід Кисельов вихлюпнув усього себе, свою любов до життя, тугу за тим, чого вже йому не судилося прожити, уявивши собі ніжну мить, що її подаровано людині в цьому світі, зігрів усе те повинно

Отаким і липився Леонід Кисельов у своїх останніх поезіях. Прийшов він до них через швидко померлу учнівство, наслідування Блока, Есеніна, Цветаєвої, чия дико сформувавшись у поетичну індивідуальність, за якихось кілька літ устиг прожити особливу творчу еволюцію. Почавши, як, сказати б, філологічне дитя міста, з урбаністичних пейзажів, з переспівів іласичних образів і мотивів, він рано відчув у собі отой зміст, що й визначає обличчя поета. За

етичний кодекс громадянина. Цим речам він лишився вірним упродовж свого короткого життя. З цих речей він відкривав справді свій зміст.

Так, він рано прозрів до бачення справжнього драматизму життя. Поряд із віршами навіть ще напівдитячими, де панує світла безтурботність, а то й звичайне хлоп'яче зухвальство, у віршах, народжених літературними ремінісценціями, з'являється гірота дорослої мудрості, почасти схована

папір з кінчика пера. Розумієш те й однан нічого не можеш відіяти, перенонати себе — справжність Кисельову давалася важко, він мусив виболіти її. Тільки справжня поезія може народити в читача отаку ілюзію, подарувати відчуття, що псалось йому так просто й легко, як дихалося.

Ось уже двадцять третій рік минає після його смерті. Прийшли нові поети, нові життєві й літературні проблеми, але слово його не девальгувалося й не припало пороком. Як часто буває при читанні деяких віршів, написаних двадцять чи тридцять років тому, ніяк не можеш позбутися відчуття, ніби від них іде ледь вловимий нафталинний дух; правильні слова, правильні думки, не архаїчні художні засоби, але саме ота музейність, нафталинність супроводжують їх. Це трохи нагадує сприйняття нами старих зявотлих фотокартон, на яких безслідно розплилися вирази облич, вицвіли кольори одягу і людські погляди, і фотомартки демонструють нам не тільки тих, хто колись жив, а й таку безмежну сумну річ, як руйнівна робота часу, тлі усього того, що було нолись людським життям, живим словом, усміхом, почуттями, — усе зникло, полишивши тільки зянілих туманні натяки на те, що було людьми і їхніми характерами.

Вірші Леоніда Кисельова зовсім не справляють того сумного й прикрого враження — вони здаються написаними тільки вчора або й сьогодні. Сьогоднішні думки, сьогоднішні гіроти й болю. І цей незбагнений феномен завжди властивий тільки тій поезії, в напіларах якої пульсує справді жива нрв.

«Людське життя не варте одного рядна Бодлера», — з гіротою написав, зневірившись у всьому на світі, Анутагава Рюноске. Невідомо, знав чи не знав ці слова Леонід Кисельов, але його вірш «Тато оповідають» сприймається як гострий полемічний випад проти подібної філософії безвір'я, як слово на захист великого змісту многотрудного людського життя. В цьому вірші маємо цілий етичний кодекс ліричного героя Леоніда Кисельова. Попервах герой відчуває свою вишність над простими сільськими людьми, бо ж за плечима в нього такий інтелектуальний багаж; бо ж він сам заслплений своєю ерудицією («Ще й гордо зважиш свої надбанія, перебираючи знову й знову рядни Пастернака і Гумільова чи пісню Лорни про кров і коня»), але згодом, побачивши «трудні і дні» сільських дядьків, збагнувши тривогу їхніх душ, герой мимоволі робить переоцінку особистих духовних і моральних цінностей:

Але, проживши між цих людей,
збагнув, що це робилось з любові,
що дядькові байдумі корови,
а дядько любить своїх дітей.
Відробить тиждень, та ще й мішки
а неділю пре на базар до міста.
Бо «Смерть корнети» не просить їсти,
а дітям треба хліб і книжки.

Отак переніс герою свого побаченого в ся розуміння й нічим не зської любові, не тільки згатило його ло крадім (ві в дядьків знаю, як мє вже цієї лю не зрєктися).

Відкривши Кисельовим по-симонівськи поетично оголені пристрасні, поверхового ристських заумів справді ти суть речей, зрештою, вісерця всі зв'язки, часті приховані дстороннього ться названі іменами, не тия в патетан прямодірдиску ніл сподівано ві людей ним. Ян своєрідна грама звучу «Смерть ланшуе пригад «Похорон підхід до тина, але тий порив тів, тана ж що людське не минає бжінчине сергроно — Нно в малі сьна земля Візьме біле жінки»). А драматизм вірш «Циганяхи» ос незвичний іої оповіді, нреслено амою, слова в тільні значенні, а вней на («Закую Болгарськюи мої, шилн у війну ховна пласАвтор нідирить про тляче його тив у війні відчуваємо му плинн рального вих обнов безвиводни його пам'і дітей («І рочки Такі роки, Поінесло»).

Юність, ди егостія юність. Вгіроти втї душу и великого мажором жна лїтї ким бадь життя (пртотді з насприймаюї приваби безтурботлегковажнї части пїтїх і стої не відіш юність. І тим зболєсельова, нїям усьоглоса нам, для оспїтї ми ще не дупеко — був час і Гріний чапї буті

Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

висоного, гаряче одухотвореного почуття:

Рано ще, рано.
Ще і мати не вставали
і до мене не гукали:
Вставай, синку!
Ще і батько не вставали
і до мене не гукали:
Ходім, хлопче!
Рано ще, рано.

Гірота, туга, біль. А водночас ота не прямо висловлена, не здекларована хвала життю, народжена усвідомленням особливої цінності людських взаємин, затишу родинного щастя, — все це тісно переплелось в тому сповненому справді вибухової почуттєвої енергії вірші.

Прощаючись із життям, з болем гамуючи в собі розпач від усвідомлення близького фіналу своєї драматичної долі, поет, ні на йоту не фальшуючи, не стаючи в ефектно недоречно позу, знову благословляє життя. І те благословіння несе в собі присмак болю, бо «рано ще, рано», бо не дано йому діти до глибокого схилю літ, бо мусить прощатися з усім прожитим і непрожитим задовго до звичної для всіх межі згасання — на порі світанкової рани:

Ще і донька не вставала
і до мене не гукала:
Вставай, тату!
Ще й онук мій не вставав
і до мене не гукав:
Ходім, дідусі!
Рано ще, ой, рано.

романтичним поривом, хлоп'ячою іронією, прозорим його особистим духовним досвідом.

Важко давалося Леонідові Кисельову вміняти буття самим собою. До себе самого йому довелось продиратися крізь усі літературні впливи, крізь нліометри чужих поетичних рудий, що зберігались в його пам'яті (у поетів, як правило, особливо добра пам'ять на прекрасні вірші). Не в стилістичних візерунках він шукав себе, а в тому, що критик називають новим змістом. Цей новий для себе зміст завжди шукає ніжний серйозний поет. Перебираючи свою, зовсім небагату на зовнішні події біографію, він шукає і знаходить там особливо важливі для нього, для формування його як громадянина моменти («Я воступився в очередах за сахаром н за маслом. Помню все двори, где тогда престанал час за часом. Не хватало мне — я молчал. Успехом ужасно горд был. Пятилетний, я получал, наняв, взрослому норму. Полдвора — трехчасовой путь. Я помнил, что я мужчина. И это выстывание отнюдь меня не ожесточило. Очень долго умею ждать. Даже в беде веселый. Я воспринимался в очередях. И доволен своею шиолой»). Він — звідти, з тог — дитинства. Тоді складалася школа розуміння людських цінностей,

за іронію. Він не боїться патетики, коли починає говорити про особливу дорогу для себе речі (пригадаймо «Стіхи о Тарасе Шевченко», «Монолог Галлея», «Я думаю о Джеймсе Мереди», «Дом Шевченко», «Царя Лорна», «Цари», «Не поможет ни сила, ни метность...»). Дивно, що цей юнак, який виріс на ниягах, блиснуче знаючи російську і світову поезію, не став таким собі літературним сбакистом чи суперрафінованим стилістом, для якого понад усе — гра фонемами, вишуканість алітерацій і найрізноманітніша, багата на зовнішні ефекти «піротехніка» слова — демонстрація філологічного і версифікаційного вишноту автора.

Він творив з яноюсь воістину моцартівською легістю. Хоч і заперечував в одному а вірші, що «ігра в слова — нелегкая игра...», все ж, читаючи його тоді, перечитуючи сьогодні, ніяк не можеш позбутися враження невимовності, натуральності й артистизму майже кожного рядка. В них не чути натужної роботи, силувності, вагань, неодмінного опору слова — здається, що все це приходило до нього вже у готовому вигляді. Розумієш, що це позірне враження, що він без будь-якого нокетування зізнався: то тільки здається, що готові слова самі зіскакують на

немає поетичного гриму.
Там — правда,

ІСТОРІЯ ПЕРШИХ ЛЮДЕЙ

Вічна ніяга. Недаремно цей ефеїзм використовують люди Біблії. Бо воля справді вічна. І не лише описує миттєвості людства і прокує його вічність, але й дарує мудрість, вчить любові, очисляє від скверни і навігують на шлях істини.

Прагнучи відкрити духовність колись побожного українського народу, чи починаємо друкувати дитячу Біблію.

Створивши за п'ять днів новітній, воду, землю і все суше на ній, на шостий Бог створив людину. Він узяв порох земний і вдихнув у нього живе дихання. Людина отримала душу і тіло. Ій була дана здатність пізнавати Бога. Потім Бог послав чоловіком! зміїний сою, узяв його ребро і перетворив те ребро на жіноч. Всіх створених тварин Бог віддав для піддання Адамові. І Єва (такі імена дав він першим людям). Бог благословив їх, поселивши в саду Едемському. І подарував Адамові спокійний рай. Там вони жили блаженно, не знаючи ні хвороби, ні смутку. Адам обробляв

гарний сад. І ця праця не стомлювала його. Йому було приємно працювати, тому що в раю не було ні занадто холодно, ні дуже жарко, ні якого бур'яну чи терну, ні брудних тварин. Вони мали назву «дерево пізнання добра і зла». Бог сказав, що коли Адам скуштує плоди з цього дерева, він смертю помре.

Найстарший із змії ангелів, сатана, знав, що якщо Адам і Єва сорипшуть, вони помруть і потраплять у пекло. Він почав думати так: «Я доладав всіх зусилля, щоб умовити їх скуштувати плід з дерева, який Бог заборонив їм їсти». Сатана у вигляді змії пробрався в Едемський сад. Тут він побачив Єву і з лукавими співчуттям

звернувся до неї, запитуючи: «Чому ви не їсте плодів з дерева раю?» Єва відповіла: «Бог заборонив їм їсти плоди тільки з одного дерева раю». Тоді змія сказав: «Ні, ви не вмерете, але скуштувавши цього плоду, ви самі станете як Бог».

Це була жалюгідна мить: щасливий дні для Адама і Єви зміїчались. Вони переступили волю Бога і, усвідомлюючи, що зробили погане, стали боятися Бога. Почувши в саду голос Божий, втілюючи і законалися на обличчя Господа в густині раю. Їм хотілося накрити своє тіло одягом, але вони змогли знайти тільки листя і зробили з них поєси. Бог покаявся Адама і сказав йому: «Чому ти ховався від мене?» Адам відповів: «Я злякався, тому що я наїв». Тоді Бог сказав: «Хто сказав тобі, що ти голіи? Чи не їв ти з дерева

ва, з якого я заборонив їсти?» Адам відповів: «Жінка, яку ти мені дав, вона дала мені, і я їв». І сказав Бог жінці: «Що ти зробила?» «Змія спокусив мене, і я їла», — відповіла Єва. Бог розгнівався на них. Бог прокляв змію і сказав йому: «Ти будеш плазувати на череві твого і їсти ти порох усіх днів твоєї». Потім Бог повернувся до жінки: «Ти будеш плузувати на череві твому і їсти ти порох усіх днів твоєї». Потім Бог повернувся до жінки: «Ти будеш плузувати на череві твому і їсти ти порох усіх днів твоєї». Потім Бог повернувся до жінки: «Ти будеш плузувати на череві твому і їсти ти порох усіх днів твоєї».

(Далі буде).

ЦЕРКОВНИЙ КАМЕНДАР

(ТРАВЕНЬ)

2 травня — день преподобних Іоана, Никифора, святого Георгія Сповідника.

Святий Іоан в молоді роки залишив християнство ішов виконати святий заповід Єрусалима. Там він поселився в Лаврі, де працював до високого духовного досконалості, проповідати життям справжнього сподвижника віри. Слово Іоана цінно гриміло до палатки, капетало до віршників.

Преподобний Никифор народився в Константинополі в багатій і знатній родині. Батьки виховали його в душі заповіді Божих. Після хвальної смерті святого Іоана роздав все своє майно бідним, а сам став черцем. Все його життя було прикладом спокійної праці Христової. Створив ігуменство монастиря пресвятої Богородиці на Філіппейському острові, він 33 роки проповідував там блаженство.

Святецький Георгій Сповідник, єпископ Антіохій жив у часи гоїтій на юві. Вмоді роки він став іконом. Прославившись святістю життя, святого Георгія ніс Слово Божє в найвіддаленіші куточки Антіохій Північної.

6 травня — день великомученика Георгія Побідоносця.

Святий великомученик Георгій народився у вірничій родині в Малій Азії. Служив у війську римського імператора. Коли за часів Діоклетіана почалися гоїтій на християн, святого Георгія роздав своє майно бідним,

відпустив на волю рабів і прийшов у Єгипет. Тут він мужньо виступив проти імператора, назвавши себе християнином і закликавши сенаторів прийняти віру Христову. За наказом імператора зброєю погнали його до в'язниці, де почали катувати. Але ніщо не ослабило віри святого Георгія. Коли кати подумали, що він уже червний, вдарили грім і почувся голос з неба: «Не бійся, я з тобою». Ангел Господній поладував руку на чужинця і зодоровив його. Віра Георгія зробила його чудотворцем. Найбільш відоме з його чудес — перемога над велетенським змієм, уособленим зла. Змія в імені Побідоносця. Георгій Побідоносець став покровителем руської духовності і вісьюмлюючістю.

8 травня — день апостола і євангеліста Марка.

Святий апостол і євангеліст Марк — один з сіддесяти апостолів, він пішов проповідувати по світу Слово Божє після Воскресіння Господнього. Народився він в Єрусалимі. Після Вознесіння Христа батьківська хата Марка поблизу Тейсманського саду стала місцем золотих зборів християн. І прихистком для десятих апостолів.

Святий Марко був найближчим сподвижником апостола Петра, Павла та Варнава. Разом з ними Марко був у Селеврії, звідти відбув в Єгипет. Кіпр, проїждючи його шляхами з багатством із заходу на схід. В місті Пафі святого Марко був свід-

ком того, як апостол Павло уразив сілїткою волхва Єлїма. Апостол з проповіддю Євангелії обійшов багато країн Африки і Византию. Скоріш, Пів час одного бродування в Александрії язичники напали на святого Марка і кинули його до в'язниці. Там Марко побачив явлення Господа Ісуса Христа, який зміцнив дух його перед стражданнями. Після звільнення Марко написав свою знамениту Євангелію, одну з чотирьох канонічних.

16 травня — Вознесіння Господнє.

Цього дня Ісус Христос, завершивши Голгофським подвигом земне життя, повернувся до божественної сфери свого буття — на небо. Вознесіння відбулося через сорок днів після Воскресіння на околицях Єрусалима, на шляху до Віфанії, на схід Єлеускої гори. Перед тим, як піти в небеса, Христос благословив апостолів.

21 травня — день апостола Іоана Богослова.

Іоан Богослов — один з найвідоміших, послдовників першоапостольської віри. Головна ідея його християнських проповідей — ієлі любові. За не Іоан був називають Апостолом любові. Залишивши багатющу спадщину духовних книг, Іоан став великим богословом усіх часів.

26 травня — Зелена Неділя. День святого Трійці.

Свято П'ятидесятниці.

Зелена Неділя (день святого Трійці) називається П'ятидесятницею тому, що сходження Святого Духа на апостолів відбулося на п'ятидесятій день після Воскресіння Христового. Це свято відзначає повільне торжество, в ім'я слави пресвятої Трійці і в ім'я слави пресвятого Духа, що зійшов на апостолів, засвідчивши вічний Заповіт Бога людям.

Перший день П'ятидесятниці, тобто в неділю, церква святкує день святого Трійці, а другий, тобто в понеділок, — Духа пресвятого. Тому 27 травня називається Духовним днем.

Підготував Валентин ЛАВУНСЬКИЙ, оглядач «Голосу України».

Фото Олександра КРЕМКА.

ВІТАЄ, ДО КУБТУ... СМ'І

РУДА МАГІЯ

Вітаю вас з Першапратнем — Днем міжнародної солідарності трудящих! Прикладі такої солідарності ми нині бачимо мало не щодня — з усіх усюд надсилають нам предмети, приймають на лікування наших дітей.

Сьогодні з май вітальні — лише дві гості, і обстановка мала казавою святково, ба розмова дов'язана, але сподіваюсь, що дві жінки — Галина ВАСИЛЬЄВА, народний депутат

УРСР, член Комісії Верховної Ради України у справах жінок, ахарани сміт, материнства й дитинства, та письменниця Катерина МОТРИЧ, автор «Мамини да мовни», нічим нікого не відрізняють від матерів, адже їхніх розповідів відчувається турбота про далеко України, про майбутня жінок у нашої республіці. Тож послухаймо їх!

А там, може, ще хтось завітає?

Майже рік працює Комісія Верховної Ради України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства й дитинства. У своїй роботі вона виходить з концепції про необхідність змін державної політики і громадської думки щодо становища жінок в суверенній Україні.

Одним із джерел удосконалення законодавчої роботи Комісії стали зустрічі її членів, народних депутатів УРСР із спеціалістами, науковцями, практичними працівниками, а також вивчення зарубіжного досвіду та критичний аналіз чинного законодавства.

Особлива увага в роботі Комісії приділяється опрацюванню листів, заяв і пропозицій, що надходять від мінерів, жінок, громадських організацій, а також окремих громадян.

Тривчі парламентарії поверталися до проекту Закону УРСР про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю Української

РСР при переході республіки до ринкової економіки в частині тривалості робочого часу жінок та відпустки по вагітності; поправах і доповнень до дитини. Переважна більшість доповнень була внесена народними депутатами УРСР саме від імені Комісії. За третім разом названий законопроект було прийнято. У багатьох випадках Кодекс має значні переваги перед союзними нормами.

Тан, зокрема, відповідою до статті 179 жінкам надано відпустку по вагітності і до родові тривалістю сімдесяти днів до пологів і п'ятдесят шість після (у разі нормальних родових чи більше дітей — сімдесят шість).

Автори багатьох листів посилаються на статтю 179 Конституції України, яка гарантує права та інтереси неповнолітніх, а також тих, хто виховує їх. За численними зверненнями жінки Кодексу про шлюб та сім'ю доповнено статтею 65 про право дитини на спілкування з онуками.

За пропозицією нашої Комісії, враховуючи побажання керівників дитячих інтернатних закладів, внесено зміни до статті 87 цього ж Кодексу щодо коштів дітей, які виховані в такі дитячі заклади. Зокрема, кошти, що стягуються з батьків на утримання дітей, а також пенсії і допомоги передбачається перераховувати на особисті рахунки вихованців в опічному банку.

У Комісії є чимало листів, в яких порушуються питання про соціальний захист одиноких матерів при переході до ринку. Кінні одиницями матерів, вдовам і вдовицям, які мають дітей, держава допомогає відомо до 70 карбованців. Однак на думку на родних депутатів УРСР, слід передбачити збільшення суми допомоги в міру підвищення індексу ринку життя і мінімальної заробітної плати. Це питання доопрацьовується.

Галина ВАСИЛЬЄВА, народний депутат УРСР.

Сподіваюся завітати до мене ще гості — ціля театр. Які ж свята без веселля несподівано! Та ці гості, хоме й веселі, але дуже мочені, бо театр-студія лантомим «Март» — єдиний лонч що в нашої республіці театр жіночої клоунади. Жартують ерми хоч і мочені, але талановиті, сміх не їхній сплякаєх не їхніми ні на хвилину.

І що їм сміється — теж єм безумств життя у авторки! Справді — безумств: заробітні плати у дівчат — 120 карбованців на місяць, спонсорів — (самі розумієте), отже, жартують за любові до мистецтва. Бо йнакше не мочуть. Справді, як сказала А. Чехов: «Кондуратор, пишущему стихам, живете лучше, нежели стихотворцу, не служащему в кондураторе». А жне сержує в кондураторе. Дівчатка вже Понча два роки — саме два роки тому «Март» став господарювати у всім прозуванні мистецтва, тому і з ностальгією скрутно, що вчало незрозумілим оном, «ярославська» апаратура частенько піддається. Воні заробили гроші, а інсти і сміх виставляв, але траплялося до сніт чом прирні несподіванки, ном жартують їх вступати, в грошей потім не платять.

А бувас же і такі: запросили «Март» на телебачення, щоб записати їх номер для «Музичного ярмарку». Домовилися, прийшли. Два години дівчата вносили покаявання в номери інших виваювати, в потім виваювали, що, вгасло, їх забули записати. Прирро, те що поробили Звнчик, Інонч, правда, тропляються дуже есфордні замовлення, від них доводиться відмовлятися. Чому!

Пригадайте, в дорозовоїційній літературі історії лиски врані, як замкові громадянин Гадіан од автором розважається, відпочиваючи душою! Ско-

жів, ті значні потроху повертаються, що є неспростосним садінням різного піднесення рімня життя деяких категорій масованих.

То змала й тото дівчат не втрачати оптимізму. Чому в листі? Бо казали — це худоні керівники театру Сергій Скрибін, до речі лівр за фом (не мою думку, медичні інститути давню верто зробили багатопрофесійними і до закінчення факультату — лікарсько-го, медіафізичного, стоматологічного, фармакологічного, декілька мистецтвознавчий, авторський, режисерський та ін).

Крім «загального керівництва» він ще є «відним генератором, режисером, постановником номерів, в інном і сам вивається входить на сцену, як у сценці «Побачення».

А «твотів» — Олександр Чабі, театр має дивувати за чудове музичне оформлення. Погадайте, різно номери лантомим виваюються з вкористанням музики Шостаковича, Стравинського, Пагніні. А про лисичасті: «Влітку обрав годі й казати: садінням мистецтвості виваюється одержання «Гран-Прі» на Всесоюзному фестивалі клоунади та ексцентрічної пантомим у липні 1990 року.

Ми знаємо, що інші таланти спочатку «відкривають» за кордоном. Скоме на те, що там трапляється й ціноу рзую: «Март» уже побував на гастролях у Паризі, Варшаві, нині готується в коздуку до Голландії, в після довернення гастролювання з балетом «Амандін Рабін (Париж)» по СРСР та країнам Східної Європи.

Сьогодні ж, і Ірава, дівчата «жартуватимуть» з Андрієм Мисловським. Подивімося, може, тоді із нас упіає себе у «Пілігримів» як ебелерікал, образи які з таким вкільним і турсором, ілюміацію чудові веселі атрисич театру.

Катерина ОСІБСЬКА.

КОСМОС ЗЕМНОЇ ЛЮБОВІ

...кайти до українського радіо о 10 годі ранку прозвучала з уст письменниці Катерини МОТРИЧ її «Мамини да мовни». Ті, хто чує своє передання, і завітати від космосу, від «Амаліки»...

Кам'янець-Подільський. Хмельницької області. Як давню складається людське добро... Ще вчора ім'я Катерини МОТРИЧ було іменем обдорного, але відомого пісьм'язькому

І. Бурдальєва. Катерини Момоти, що я кохався з безмілітвостю, й, може, останнє вироблення землі й народові. Великі трагедії народили, як доводять історію, були предісметом дописом вік. Віро, що чорнобильська тогавга — не тільки горе. Нашо, що впаля у глибокий літературний см, може розбуртати лише каляне потрясіння. Людська, сотворена за образом Божим і за його подобом, ані злішлася з Господарі дорони і ступи на статинику, — трагедія не державного масштабу, не комуністичного й навіть не ланторного, а людського.

Нині всі говорять про зетизм з Космосом. Що і мода, не просто можна степло про те говорити. Що ми думаємо з зогорі присудити! — Україна від постійним обстрілом Космосу. Воєн завади були наванесні усіх коноцій, темпів. Не виключено, що за цим — теж твита.

Україна, наже Ванга, світилась не поці Замілі. Але вважати — ні! Офіці Дінароєва, наша ланторина, бачи уттури України. Ванга світилась сімома кольорами, томійснма так, як ніби Шевченка, Людська бачи, або дити, митища дивома енергіями: золотого-жовтого сонячного і білотною — космічною. Це ж, відомо, нольміні йолорні.

Як, не ашу думку, розм'яжні у «Інтерв'ю» Дитини Катерини ВОРОНЕНКО. Розмову веде Катерина ВОРОНЕНКО.

поу, чинтеся прозілка. І раптом одного ранку Катерина МОТРИЧ прокинувшись зменюютом. Худоміце Барнама-Кубе, розумую П, щоб митиш портрет пишуща, телефонові чинте і різнімі кіліце республіч, запитую, що вона, єх з аду, де живе!

Том сьогодні в «Інтерв'ю» «Італіні та Катерини Момоти» уквітале Момотч, еродиве жінка, мити доту дітей, голосинді ланторні оспелі, де все просиніто любовю до людей, до своєї землі, до свого народу.

— Там садінням було найярше місце, від якої запелатиме й доля духовності, й доля цивілізації. Не випадково, що в доростінснма часи есзончар, дивома, друна, «мечби» ажінне вивається словами одного корена.

До поалу нового життя завжди ярвою воні — Мати. До народження ноти України, теж було причетна жінка.

Пригадайте: як чорнобильська дорона, вкористання чорнобильського Мадонно з немовлям на руках. У тому сповитую — нова Україна. Благословен П, Божі! охорани охрестидити у святкі водах і святих молитвами!

— Жінки беруть на собі пеліч важкий тягар побуту! І соціальних проблем. Мабуть, тому в жіночих піснях, від надходять на адресу «Інтерв'ю» вітальні, жодного слова про любов немає! Мене це дуже тривожило. Жінки пишуть лиш про політику, війну, побут. А що ви думаете з цього приводу? Це замало небажало!

— Мене так же турбує. Знаєте, я дуже мало бачу не влучних закоханих людей. Навіть підлітків, сидить врані не леваз у «подерті». Не видно жодні жінки ті блисчавок, не відчувается юності. Що це? Не знаю... Не думаю, що істинний рік буде роком любові. Ми закресли у заї, не маємо, як у тривожили.

— Як, не ашу думку, розм'яжні у «Інтерв'ю» Дитини Катерини ВОРОНЕНКО.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Відомий бразильський футболіст Зіно загрозився ошукати організаційний комітет по анусуванню міста Бразиліа, як кандидата на проведення літньої Олімпіади 2000 року.

— Ми переконані, що основні функції літньої будуть виконані приватними фірмами, — сказав представник бразильського уряду Марсіу де Медейраш. — Вони згодні вкласти до 85 відсотків усієї необхідної суми...

Великі надії бразильці поклали також на Зіно, який постане тепер у уряді місце секретаря з питань спорту.

Організатор раї Париж-Декор, вже останнім часом втрачає популярність, Жюльєн Сабін скористався червоною відпратою авіасполучення з Ліон, щоб зробити рекламу своєї компанії.

— 14-й Париж-Декор відбудеться обов'язково, навіть якщо кінцева пунктом гонки буде інше африканське місто, — заявив Сабін журналістам. — Маміла, на найбільшій кількості років нам доведеться забити країни Північної Африки, де стає все важче організувати безпечну спортивну подію.

Він також сказав, що серйозно вивчає можливість прокласти маршрут до Кейптауна. Його такою роллю гонимців, які старуються з Тріполі, вважається переїздом Лілію, Нігер, Чад, Центрально-Африканську Республіку, Заїр, Замбію, Зімбабве та ПАР.

Про це сьогодні говорять

Інформація, на жаль, підтвердилася...

Чутки про те, що заставивши хонейти киянського «Сокола», заслужений тренер СРСР Анатолій Богданов збирається до фізичного міста Тампере, щоб очолити місцевий клуб «Ільвес», який є багаторазовим чемпіоном Суомі, не змиряють ось уже кілька років. До посягнень на такий одинокі в гості на турнірі й товариські поєдинки також хонейти клубів.

Але сам Богданов спростував ці «повідомлення» про перехід. І робив він це щиро, бо збирався й надалі працювати з «Соколом», ставши їм перед собою, і перед колективом високу мету.

От у нас тепер своя команда, складена з місцевих тренерів, — говорив він часто мені. — Молоді виступають змушено, зміцнюються. Її крила. І можна вважати на високий політ...

Якщо відверто, то одразу й не повірив їй заяві, яку зробив минулого тижня під час телеінтерв'ю заслужений майстер спорту Борис Маторов. Розмовляючи зі своїм братом — коментатором ЦТ, він сказав, що незабаром Богданов очолить «Ільвес».

Якщо ж таки уявити киянський «Сокол» без Анатолія Богданова. Воляхеньки зі станом пам'ятати його як технічного нападчого, чу-

дового бомбардира. А потім він же зеленим кономом (мається на увазі відсутність тренерського досвіду) очолює клуб колектив. Залишився сам-на-сам з труднощами. Але ніколи він не задумувався, не викладав білого прапора, а постійно йшов до вершини.

Чотирнадцять років життя видав Анатолій Васильович киянському клубові, витратив багато сил, здаров'я, видав команди частку свого серця. Сіме завдяки йому в столиці України з'явився потужний хонейний клуб міжнародного класу, який 1985 року виборов бронзовий медаль. А для нього СІДНОПОР, це одна команда майстрів. По неглині зростає цей високий, міцний, світлий і привабливий хонейний будинок. Перед таким, як Богданов, і каліскало варто зняти на знак великої пошани і відчуженості.

На жаль, ота інформація, яка злетіла з вуст Бориса Маторова, виявилася тоною:

— Справді, Анатолій Богданов звільнився з посади головного тренера «Сокола» і підписав трирічний контракт з фізичним клубом «Ільвес» (Тампере), — сказав мені голова Федерації хокею України Анатолій Миколайович Хорозов. — Шкода, значить, але затримувати Анатолія ми не могли права. І я на його місці, якщо відверто, вчинив би так само. Останнім часом професійної організації республіки і особ-

ливо керівництво Кієвської міської ради зробило чимало для того, щоб розвинути український хокей. Просто соромно згадувати історію, яка, на жаль, ще не закінчилася, із запискою базової команди у Пууці-Водіці. «Сокол» практично не має коштів для існування. Отож, і доводиться керівництву клубу шукати копія, щоб утримувати на плаву. Створили тепер, приміром, поштову майстерню по випуску спортивних сумок та інших інвентарів та форма. Швидше за все, у Богданова урівноважується терпіння, і він голоситься на пропозицію фізичної сторони. І там він, гадаю, працюватиме успішно. Адже має високу тренерську кваліфікацію, знає англійську мову...

— А хто ж очолить «Сокол»?

Головним тренером призначено Олександра Фадеева, який був другим тренером...

Невідомо, як все ще закінчиться. Окрім Богданова, запрошення до «Ільвеса» дістав і найкращий форвард юни Раміль Юлдашев. Не виключено, що найбільшим часом і він повідомить про перехід. А от воротар «Сокола», олімпійський чемпіон Віталій Сомоляк, уже зробив вибір. Він завершив виступи в хокеї і повернувся до Риги...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛАС України

Газета Верховної Ради
Української РСР

Головний редактор

Сергія ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Олександр ВІЛИК
заступник головного редактора

Анатолій ГОРЛОВ

заступник головного редактора

Олександр СМІЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО

заступник головного редактора

Борис СІДНОПОР

заступник головного редактора

Анатолій СОМОЛЯК

Віталій СУДАЯ
відповідальний секретар

CEU CERQ UNIVERSITY PRAGUE Section FOR POST-GRADUATE AND COLLEGE EDUCATION

AT CHARLES UNIVERSITY

Invite applications for post-graduate programs in ECONOMICS

CERGE is a modern, western oriented graduate school in economics which was created with the assistance of the University of Pittsburgh and several Western foundations and organizations. The faculty is composed almost equally of leading Western and Eastern professors. It is expected that the standard length of the Ph.D. studies at CERGE will be four years. Incoming students are eligible on a competitive basis for standard financial assistance available to Charles University students. Supplemental assistantships will be available to qualified students during the academic year.

REQUIREMENTS

Completion of first university degree
Proficiency in English
Background in mathematics covering calculus, linear algebra and real analysis. (A background in economics is useful but not necessary.)

The CEU is a new institution which offers postgraduate training and instruction to students and young professionals from East and Central Europe and the Soviet Union. During 1991 - 1992, CEU will conduct a one-year fellowship program in economics, designed to introduce economists from the region to the problems of transition to market economy and to provide an overview of first-year post-graduate courses at Western universities. The faculty in the program will be composed of leading Western academic economists and researchers from the International Monetary Fund, the World Bank, and other international organizations. Fellowships of \$2,400 per year (supplemented by lodging, travel, and book allowances) are available to all of the accepted applicants. The best two of the graduates of the program will receive fellowships to continue their studies toward a Ph.D. degree at one of the major Western universities.

REQUIREMENTS

Completion of first degree in economics, science or related disciplines.
Proficiency in English and college level mathematics

APPLICATION DEADLINE FOR CERGE AND CEU PROGRAMS IS
MAY 10, 1991

For more information and application forms contact:
UKRAINIAN AMERICAN RENAISSANCE FOUNDATION
vul Artema 46, Kiev, Ukraine 254053

НАД НОМЕРОМ

ПРАЦЮВАЛИ:

Заступник редактора —
Олександр ВІЛИК.

Чергові редактори —
Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Авторів макету —
Анатолій МИРОШНИЧЕНКО,
Леонід ПІДКУПЦЬКИЙ.

Випусковий —
Леонід КІСІЄВО.

Оформлення —
Володимир КІСІЄВО.

Коректори:
Лєся ОШЕВІЧЕНКО,
Галина КОБЕНКО,
Галина АДАМОВИЧ,
Антоніна ГОПІ,
Валентина ЛУКАШ,
Богдан СІДНОПОР,
Олена ЧОПОВСЬКА.

Верстальники:
Тетяна ВАЛЕНКО,
Алла ВУДИНОВА,
Марія СОЛОДОВИЧ,
Ольга ЯКОВИЧ,
Сергія СКАВІНОВА.

Ліноготиристи:
Віктор ПРОЦУН,
Рієс ГРИШОК.

Ордені Леніна номінуват
друку видання
«Радянська Україна»
25007, Київ-47,
проспект Перемоги, 30.
Індекс 00955.
Тираж 160.300.
Паралельна ціна
на рік 19 руб. 80 коп.
Зам. 03150045.